

KÖZGAZDÁSZ

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYESÜLET LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM

ÁRA: 80 FILLÉR

1975. NOVEMBER 6.

Evfordulón

1917. NOVEMBER 7-ÉN éjjel kettőkor indultak meg Petrográdon a fegyveres felkelés tervében megjelölt célpontok elfoglalására, a feladat végrehajtására előkészített fegyveres osztagok. Ezzel kezdődött meg a világtörténelem legnagyobb hatású, első győztes szocialista forradalma, amely rést ütött a kapitalista világrendszeren és utat nyitott a szocialista társadalomhoz. „A kapitalizmusnak és maradványainak megsemmisítése — írta Lenin —, a kommunista rendszer alapjainak lerakása a világtörténelem most megkezdődött új korszakának tartalma.” Aligha szorul bizonyításra, hogy e korszakos feladat valóra váltása Októberrel kezdődött, és az Októberi Forradalom országában a szocializmus gyakorlatban történő építése mindennél és mindenkinél hathatósabban segítette a feltételek érelődését.

Október hatására a forradalmi világmozgalom és a proletárszolidaritás fejlődésében történelmi jelentőségű előrehaladás bontakozott ki. Így a forradalmi lenini tanok jegyében való megújulás a forrásvidéke a munkásmozgalom felszabadulásának a reformista dogmák bénító hatása alól, továbbá a nemzetközi munkásmozgalom eszmei és szervezeti talpraállásának, a kommunista világmozgalom létrejöttének. Általa vált általánossá a gyarmati és függő helyzetben levő országok nemzeti felszabadító harcában az imperialistaellenes jelleg felülkerekedése.

EZ A HATÁS szükségképpen kiegészült azzal, hogy a győztes Október országára, annak minden oldalú közvetett és közvetlen segítségére történő támaszkodás állandó és szüntelen erőforrása a forradalmi mozgalmak további fejlődésének. Az is kétségtelen tény, hogy a forradalmi világmozgalomban végbement fejlődés talaján a nemzetközi szolidaritás ereje hathatós támogatást adott a legkülönbözőbb formákban a világforradalom bölcsőjét jelentő Szovjet államnak is. Kiemelkedő helyet vívott ki ebben a vonatkozásban a magyar munkásmozgalom. A fiatal szovjet állam számára rendkívül válságos időszakban a Magyar Tanácskormány létrehozásával, a közös harc és szövetség vállalásával.

A proletariátus osztálytudatának növekedése azonban más országokban lassabb, nehezebb és gyötrelmesebb folyamat volt. Így az Októberi Forradalom országában szocializmus művének gyakorlatában való megalkotása, helytállása és győzelme a Nagy Honvédő Háborúban, a hibák és tévedések leküzdése, beleértve az SZKP XX. kongresszusának történelmi kezdeményezését és példaadását, a szocialista világrendszer létrejöttében és fejlődésében vállalt szerep közvetlen folytatása és kiteljesedése az ötvenéves évvel korábban megkezdett és a világ fejlődésére gyakorolt hatásnak.

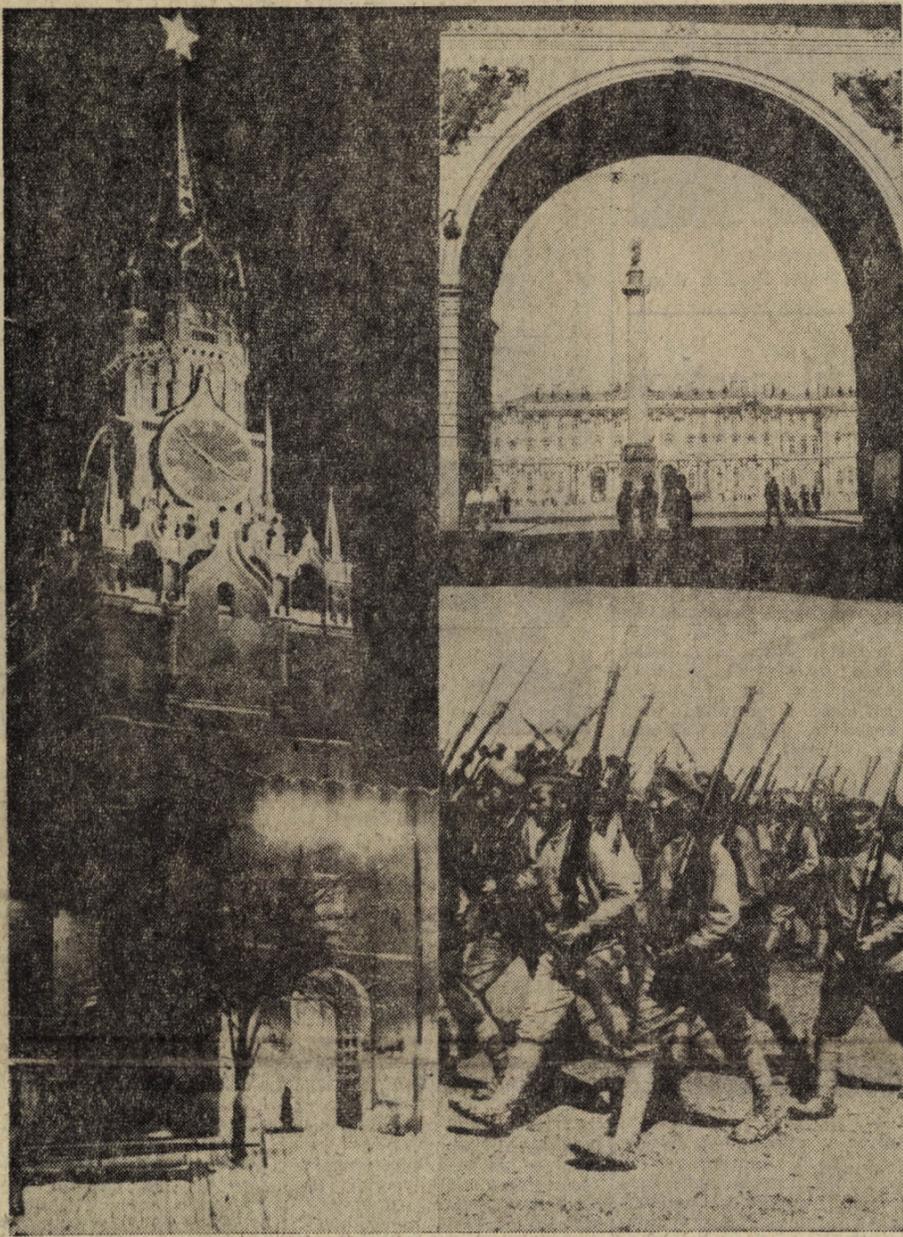
A közel hat évtizedes küzdelemben a Szovjetunióban elért eredmények és drága áron megszerzett tapasztalatok a legkövetlenebb módon segítik napjainkban is a nemzetközi munkásmozgalom harcát, előmozdítják a kommunista világmozgalom és a szocialista világrendszer erősödését, valamint a nemzeti felszabadító mozgalmak fejlődését. Ez is forrása annak a megkülönböztetett figyelemnek és érdeklődésnek, amely kísérte az 1976. február 24-ére összehívott SZKP XXV. kongresszusának előkészületeit.

A KONGRESSZUSI KÉSZÜLŐDÉS középpontjában a még megoldatlan feladatok teljesítésére történő mozgósítás, az egész tevékenység komplex elemzése alapján az új eredmények elérésére és vállalására történő ösztönzés került. Az előzetes számítások szerint az 1975-ben legyártásra kerülő 136 millió tonna acél, a 109 millió tonna hengerelt áru, a 975 millió kilowatt villamos energia, a 479 millió tonna olaj, és a 684 millió tonna szén kitermelése máris mint a 10. ötéves terv kiinduló adatai szerepelnek. Ezek az eredmények adják az aranyfedezetet annak a minősítésnek, hogy az 1975-ös esztendő a népgazdaság dinamikus fejlődésének éve. Azonban a fejlődés üteme és dinamikája töretlenségére való törekvés tükröződik abban, hogy a jubileumi 10. ötéves terv meghatározó vonásaként emlegetik az elemzések a hatékonyság fokozását. Így mind az iparban, mind a mezőgazdaságban sokrétű tevékenység bontakozott ki a tartalékok feltárására és hasznosítására a gazdasági feladatok megoldása érdekében. Csak 1975. első felévében mintegy 4 milliárd rubelt tett ki a terven felül ipari termelés értéke, és meggyorsult az új beruházások üteme helyezése. A párt gazdaságpolitikája a társadalmi termelés minden oldal intenzifikálásának és a hatékonyság fokozásának fontos forrásaként állítja előtérbe; a népgazdaság irányításának tökéletesítését, a tudományos technikai haladás vívmányainak gyors bevezetését, a szocialista gazdasági integráció fejlesztését, a dolgozók széles körű bevonását és az egész társadalom mozgósítását a gazdasági feladatok megoldására.

Az SZKP KB 1975. áprilisában tartott ülése — mely egyben döntött az SZKP XXV. kongresszusa összehívásáról — beható vizsgálat és elemzés alapján fogadta el határozatát „a nemzetközi helyzetről és a Szovjetunió külpolitikájáról”. Ebben kiemelten hangsúlyozást nyert a testvéri szocialista országok szilárd egységének, és nemzetközi tevékenységük összehangolásának szerepe a nemzetközi enyhülés kivívásában és meg erősítésében. Az áprilisi plénum határozatai és a XXV. kongresszus előkészületei hatására politikai aktivitás nagymértékben növekedett. A helyzetet elemezve találó megállapítás, hogy az utóbbi időben végbement a pártmunka intenzifikálódása is. Összefüggésben a párttagsági könyvek cseréjével, minden egyes párttag személyes hozzájárulásának elbírálásával a társadalompolitikai célok megvalósításához. Ez a folyamat folytatódott a beszámoló és újjáválasztó taggyűléseken a mintegy 386 ezer pártalapszervezetben, melyek a vállalások és követelmények kölcsönös számonkérése jegyében zajlottak le.

AZ OKTÓBERI FORRADALOM 58. évfordulóját ünneplő szovjet nép által elért eredmények a nemzetközi politikában és a belső építőmunka terveinek valóra váltásában bátorítást jelentenek hazánk számára is az MSZMP XI. kongresszusán elfogadott programban és határozatban megjelölt célok teljesítéséhez. A fejlett szocialista társadalom építésében szerzett szovjet tapasztalatok elemzése és tanulmányozása az SZKP XXV. kongresszusa alapján minden bizonnyal további erőforrás lesz a fejlett szocialista társadalom megteremtéséhez hazánkban csakúgy, mint a szocialista közösség más országában, ismételtelen tanuskodva a szocializmus építésén munkálkodó országok közötti kölcsönhatás nagy erejéről.

Dr. Halász Sándor

Montázs: Pólya Zoltán

Magyar játék a Lomonoszov egyetemen

„Játsszunk vállalatot!” Legelőször a felhívás két évvel ezelőtt hangzott el a „Döntéshozatal elmélete és módszertana” című tárgy keretében, amely begyakorló, készségfejlesztő, integráló stúdióként működik összefogva az agrár, ipar, közlekedés, belker., külker, szakos hallgatókat. A játékok résztvevők izlettől kapnak a kollektív vezetésből, melynek során megismerik hogyan, és milyen együttműködésre lehet szükség egy vállalatnál. Az évente 220 hallgatót érintő tárgy nagy népszerűsége tett szert. S mint hírül kaptuk újabb hódolókat szerzett a játéknak, de most már országhatáron túl is a két „játékgyártó” Csáki Csaba és Mózes László oktató.

„Igrajom predprajvile!” — hangzott el oroszul is a Lomonoszov egyetem egyik előadójában. Csáki Csaba és Mózes László egy moszkvai meghívásnak tettek eleget a tanév elején, ahol alkalmuk volt megismertetni szovjet kollegáikkal a döntési játék kikísérletését és az oktatásban való alkalmazását. A két oktató és Vági Ferenc tanársegítő társaságában ültünk le beszélgetni, de már itthon, értékelve a meghívás jelentőségét és a szovjet tapasztalatokat.

— **Hogyan került sor a meghívásra?**

— Amikor hozzákezdünk az egyetemen a döntési játékok kifejlesztéséhez — választotta kérdésemre Csáki Csaba — és kialakítottunk egy koncepciót ezeknek az egyetemi oktatásban való alkalmazására, ezzel együtt elkészülték azok az anyagok is, amelyekben munkánk első eredményeit írtuk le. Ezek közül egy tanulmányunk megjelent a KGST-országok közös felsőoktatási folyóiratában, a Szovremennaja Vűsaja Skolában. Ebben leírtuk, milyen eredményeink vannak, milyen játékokat fejlesztettünk ki és milyeneket akarunk kifejlesztetni a jövőben. Ez a tanulmány jutott el a Lomonoszov egyetemnek annak az oktatói csoportnak a kezébe, amelyek ott hasonló témával foglalkozik és ennek a tanulmánynak az alapján egy érdeklődő levelet küldtek hozzánk, hogy további információkat kérjenek a munkánkról. A levélváltások során elküldtük a játékok részletes leírását és a teljes dokumentációt is. Legutoljára pedig kaptunk egy meghívó levelet, amelyben kértek bennünket, menjünk el, segítsünk az adaptálásban és tartssunk előadássorozatot általában a döntési játékok készítéséről, a két döntési játékunk alkalmazásáról, amelyeket a mi egyetemünkön már oktatunk.

A világon az első

— **Van-e a Lomonoszov egyetemen döntési játékok?**

— A Szovjetunióban is viszonylag széles körű munka folyik a döntési játékok alkalmazása terén — vette át a szót Mózes László — sőt, komoly múltra tekint vissza ez a tevékenység, ugyanis a világon az első döntési játékot éppen a Szovjetunióban, a leningrádi egyetemen készítették 1936-ban. Az ő játékaik kézi vezérlésűek. Van egy szakasza ezeknek a döntéseknek a feldolgozási folyamatban, azt a szovjet kollégák mindig kézi számítások útján végzik el. A mi játékainkban a számítógép alkalmazása keltette fel elsősorban az érdeklődésüket.

„Ismerje, értse és képviselje a párt politikáját, mutasson példát megvalósításában. Rendelkezzen a funkció eredményes betöltéséhez szükséges politikai végzettséggel, illetve megválasztása után szerezze meg azt... legyen igényes önmagával és munkatársaiival szemben, tudatosan vállalja a vezetési ismeretek és módszerek elsajátítását. Segítse elő társai sokoldalú fejlődését, körültekintően biztosítsa az utánpótlást...”

Ezt a követelményrendszert a KISZ KB 1974-es határozata állította a KISZ-vezetők elé. Ebből is látszik, milyen komoly feladat hárult az október 22-én a Makarenkó színháztermében megtartott vezetőségválasztó küldötttertekezletre.

Az évfolyam KISZ-tagsága minden bizalmát a 96 küldöttébe helyezte, akiknek túlnyomó többsége (91 fő) részt vett.

A küldötttertekezleten megjelent Halmi Erzsébet az általános kar dékánhelyettese, Láng János az egyetemi párt-szervezet részéről, Veres Pál az egyetemi KISZ-bizottság titkára, az első évfolyam felelősök és az instruktorok.

A küldötttertekezletet alapos előkészületek előzték meg. Kilenec főből álló jelölő bizottság tett javaslatot az évfolyam-vezetőségre. Legdöntőbb szempont az alapszervezetek véleménye volt, több esetben beszéltek a patronáló tanárral és az instruktorral, segítséget jelentett a középiskolai KISZ jellemzés is. A jelölő bizottság tagjai ellátogattak egy-egy taggyűlésre, személyes benyomásokat szereztek, külön-külön elbeszélgettek a jelöltekkel — úgy tűnik alapos munkát végeztek.

Mégis az előkészületeket figyelembe véve, van a dolognak egy másik oldala is:

a csoportok többsége nem ismerte a jelölteket, és így felkészületlenül vettek részt a küldöttek.

Ha csak a rövid életrajzokat nem vesszük támpontnak — bár emögött nagyon nehéz elképzelni az egyéneket. Hogy miért nem néztek utánuk? Talán a rövid időre lehetne leginkább hivatkozni, de ez sem csökkentheti az alapszervezetek felelőségét.

Ebből következett, hogy a küldötttertekezlet „szép simán” lezajlott: megszavaztuk a jelölő listára kerület, egy kicsit vitáztunk is, — bár ennek nem volt sok értelme,

„csendben” megválasztottuk a jelölteket — összejött az évfolyamvezetőség.

(Folytatás a 2. oldalon.)

A meghívás jelentőségét hangsúlyozta Vági Ferenc, amikor hozzáfűzte: — önmagában az a tény, hogy felfigyeltek erre a játékra és még inkább az, hogy ennek alapján a meghívásra sor került, az fontos elismerés ennek a munkának, ami nyilvánvalóan sikere Csáki Csaba és

Mózes László tevékenységének, de egyúttal az egyetemnek is az új oktatási törekvéseknek és az ezen való eredményes munkálkodásnak az elismerését is jelenti.

— Mi, akik már jól ismerjük a döntési játékok lefo-

(Folytatás a 3. oldalon)

Tanulmányi helyzetkép

október 27. — november 2.

Néhány napja a menzán, sorban állás közben felfigyeltem két másodikos lány beszélgetésére. A társalgás a tanulásról, pontosabban a rájuk váró zárthelyi borzalmairól folyt. Mint kiderült, a héten zéhá-dömpingnek néz eléje a második évfolyam. Nemre, korra, szakra való tekintet nélkül.

Csak néhányat említenék közülük: statisztika, politikai gazdaságtan, filozófia, lineáris algebra, orosz. Nem említetem még a könyvvitelt, amelyet néhány csoport már megírt. Mindezekből következik, hogy ha a könyvtárba megy az ember leginkább másodikosokat lát a könyvek felett bóbiskolni. Itt jegyezném meg, hogy hasonló cipőben jár a harmadik évfolyam is.

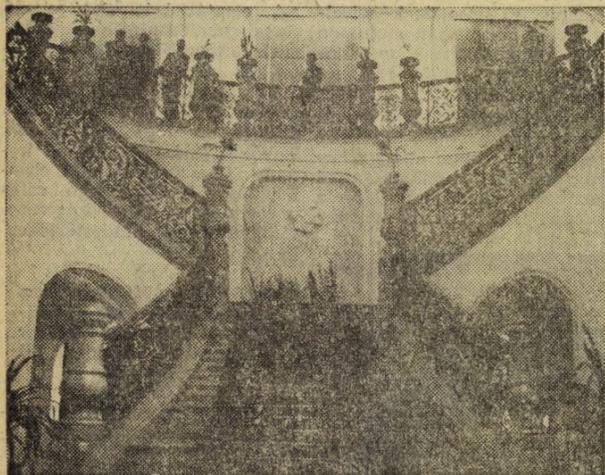
A tudományok súlyától görnyedt hátú másodikosok közül néhányan már azt fontolgatják, hogy éjszakára kibéreljék a táskatárát, hiszen napjaik java részét a szemnáriumokon kívül a könyvtár-

ban töltik. Néha alig lehet szabad ülőhelyet találni. Megpillantva a tömeget, olyan érzésem támad, hogy a vizsga időszak kellős közepén tartunk, noha attól bő egy hónap választ el bennünket.

Mi az oka ennek a nagy nekibuzdulásnak? — Ezt kérdeztem ismerőseimtől, akik szintén nagy erőbedobással tanulnak. Kérdésemre elmondták, hogy az utóbbi napokban kezdik érezni azt a nyomást, ami a szüret következtében elmaradt zéhák miatt rájuk nehezedik. Néha olyan érzésük támad, hogy képtelenség mindenből tisztességesen felkészülni. Az új tantárgyak — statisztika, könyvvitel — egyben új szemlélmódot, s nem utolsósorban nagyfokú precizitást is igényelnek, s nem kis gondot okoznak a másodikosoknak. Igaz ugyan, hogy az első statisztikai dolgozatok aránylag jól sikerültek, de ez még

(Folytatás a 3. oldalon)

A barátság háza

A szovjet kultúra és tudomány házában
(Fotó: Petrich Ákos)

Sajtótájékoztató a Parlamentben

Oktatáspolitikánk időszerű feladatairól tartott a Parlamentben sajtótájékoztatót október 31-én dr. Polinszky Károly oktatási miniszter. Többek között szólt arról, mennyire fontos — a közoktatás politikai pártáthározat végrehajtásának kapcsán — hogy az oktatás és nevelés társadalmi ügyvé váljon. Beszámolt a biztató kísérletek eredményeiről, melyet a jövőben is fejlesztünk kell. Így az „egy üzem — egy iskola” mozgalomról. Ismertette az új tantervek előkészületeinek munkálatait is. Külön kiemelte, hogy ezeknek lényeges vonása lesz, hogy bennük nem lesznek utasítások, mert ezek túlságosan megkötik a pedagógusok kezét és az ellenőrzést is a munka formális oldala felé terelik.

A minisztérium alapvető feladatainak tekintetében a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek minden eszközt és

lehetőséget megadjon a továbbtanuláshoz. Külön kiemelte a miniszter a szakmunkás-előkészítő tanfolyamok jelentőségét, mely a nem érettségizett munkásfiatalok számára biztosítja a főiskolai, egyetemi továbbtanulást. A felsőoktatási intézmények felvételi vizsgáival kapcsolatban említést tett arról, hogy jövőre a matematika és a fizika mellett biológiából is közös érettségi felvételi dolgozatot írnak azok a tanulók, akik számára a biológia felvételi tárgya. Ezentúl a felvételi pontokba azokat a tárgyakat is beszámítják, amelyekkel fakultatíve oktatnak a középiskolában, ha azok felvételi tárgyként szerepelnek.

A miniszter végezetül tanügygondjainkról szólt és hangsúlyozta, remény van rá, hogy jövőre jelentősen csökkennek az ezzel kapcsolatos ellátási problémák.

A barátság gondolatával

MSZBT: Magyar—Szovjet Baráti Társaság. A rövidítés egy nagyon fontos gondolatot takar. A barátság az, mely emberek között alakul ki, s amely a köztük levő kapcsolatot érzelmi és értelmi alapja is. Barátság nemzetei között is kialakulhat, ami természetesen az emberek közti kapcsolatokra épül, és elvi és ideológiai alapjai vannak.

Miért vetem fel most ezt a gondolatot, amely oly természetes? Miért szövegem le azt, hogy népek között is lehet és kell, hogy legyen barátság?

A válasz a fontos dátumból következik! November 7-e az a nap, amely a szovjet, de egyben minden haladó nép nagy ünnepe. S a magyar—szovjet barátság gondolata nem képzelhető el a nagy nap megemlékezése nélkül. És még egy dátum: 1945. április 4. E két dátumnak együtt kell szerepelni ahhoz, hogy az ismert tény — az együttes, szocialista építómunkát — a barátság oldaláról is megvilágítsuk. A munka célja az, hogy megismerjük a Szovjetunió népeivel, a SZU politikai, nemzetközi, kulturális, tudományos életben elért eredményeivel, az egyszerű szovjet emberek életével, a napi munkájukkal, egyszerűen az ottani élettel. Emögött senki ne gyánítson nagy szílamokat. A cél az, hogy az emberekhez kerüljünk közelebb, próbáljuk megérteni a szovjet emberek életmódját, gondolkodását.

Mivel a közgazdászok a tárgyakon keresztül közvetlenebb kapcsolatba kerülnek a SZU gazdasági, politikai, nemzetközi életével, ezért lényegesebb a kulturális és tudományos élettel, eredményekkel való megismerésük. Ezt a célt az MSZBT egyetemi tagcsoportjának irányításával a társadalmi szervezetek (KISZ, a pártszervezetek, szakszervezetek) és a különböző tanszékek együttesen támogatják.

Ahhoz, hogy megismerhesd egy nagy nép múltját, jelenét, jövőjét, szokásait, távlatait, a személyes kapcsolatok megte-

remtése a legfontosabb. Ennek egyik ága az, amikor a hallgatók megismerkednek más szovjet egyetem hallgatóival s ezek továbbfejlesztése hozzájárul ahhoz, hogy majd később egy egész nép távlatában gondolkodjanak. Az MSZBT egyetemi tagcsoportja nem zárt szervezet (mint ahogy az MSZBT sem az), ahol csak rendszeres tagkönyvváltással dolgozhat. Hogy nem kell tagkönyvet váltani, az éppen azt szolgálja és demonstrálja, hogy a barátság gondolata és a hozzá fűződő munka mozgalomává váljon, s életünk természetes része legyen. A munka nem azt jelenti, hogy most fél órára leülj és lapozgatód a Szovjetunió című folyóiratot. Ha csak megnézel egy, a témával kapcsolatos filmet — ha nem is szervezett keretek között —, de ezzel növeled ismereteidet, erről az országról, a népről, az életéről. Ne elfogultan alakítsd ki a véleményedet a témáról! Segítséget az MSZBT és annak minden egyes intézményében működő tagcsoporthoz (köztük a mi egyetemünké) nyújtanak.

OROSZ ÉVA
I. évf.

Márciusban

Neumann János matematikai versenyek

Immár hagyománnyá vált, hogy az első három évfolyam matematikát kedvelő hallgatóinak rendezzük a Neumann János matematikai versenyeket. Hasonlóan az előző évekhez, a feladatok nem épülnek az évből tanultakra, s megoldásuk nem igényel többlettudást a már korábban tanultakhoz képest, így a II. évfolyamon is egyetlen eséllyel vehetik fel a küzdelmet a matematikát kedvelő nem népragdosok a népragdosokkal. A harmadikosok versenyét elsősorban a népragd, tervezéssel foglalkozók számára szervezzük. A feladatok elsősorban gondolkodtatók, s nem annyira valamely konkrét módszer pontos alkalmazásán van a fő hangsúly.

Mindhárom évfolyam versenyén bármilyen tárgyi segédeszköz használható, tehát végképp kizárt a verseny „vizsgajellege”. A

Neumann versenyek a Középiskolai Matematikai Tanulmányi Versenyek folytatásának tekinthetők, figyelembe véve egyetemenk sajátosságait.

Az I. és II. évfolyam versenyén kb. 40–40 induló esetén megrendezük a II. fordulót is, a döntőbe jutottak névsorát a Közgazdászban és a tanszéki hírdetőtáblán teszszük közzé. A feladatok megoldását később egy kötetben kiadott kiadványban ismertjük.

A díjazás évfolyamonként történik, az első három helyezett 600-, 400-, 200 forintos pénzjutalmat kap, a 4–10. helyettek könyvjutalmat. Ezenkívül a Bolyai Társaság különdíjat ajánlott fel a levezetésben a feladatokért.

A díjak kiosztására az április 4-i ünnepségen kerül sor. Jó vetélkedést!

Sz. J.

Az I. évfolyam küldötttertekezlete

(Folytatás az I. oldalról.)

Ezt is meg lehetne érteni: hiszen hozzászólni csak a csoporttársak esetleg a katonatársak tudtak

— ezért alakult ki ez a „langyos” légkör.

Hiába: nehéz ez, nem ismerjük egymást, nem lehet ezt eléggé hangsúlyozni. Vagy egyszerűen nem mertek hozzászólni? Nevelésnek tűnik, de így volt? Miért? Nem volt demokratikus légkör? Vagy mindegy volt a vezető személye? Nem, ez nem lehetett mindegy, hiszen volt elég vélemény — bár ezek többsége nem került felszínre. Mi ennek az oka? A kitarban „nemmel” szavazók miért nem nyilvánították ki véleményüket? Mint utólag kiderült, ezek az ellenvélemények szubjektív érzésekre épültek, ezért nem lehetnek megalapozottak.

Melyik lett volna a szerencsés: az éles esetleg személyeskedő viták vagy a feszültséggel teli csend?

Nyilván, a választ máshol kell keresnünk, mi azonban csak a csendet tapasztaltuk. Hogy utólag könnyebben beszélünk? Lehet de ez nem változtat a lényegen. Tény, hogy a passzivitás szembetűnő volt. De egy dolgot feltétlenül kell emelnünk:

a jelölő bizottság mindenképpen jó munkát végzett. Sikertől gondosan kiválasztani az embereket, alapos munkát végeztek, főleg ha azt vesszük figyelembe, hogy 41 jelölt között kellett megtalálni a legmegfelelőbbeket.

Akik nem kerültek a jelölő listára, azoknak sem kell búsulniuk: az évfolyamvezetőség számítt rájuk.

Végül lássuk a megválasztott vezetőséget: Pesenyánszky László titkár, Adam László alapszervi felelős, Bogár Tamás kultúrfelelős, Filep Gyula érdekvédelmi felelős, Garancsi Mária szervező titkár, Holczér Péter pol-i képzés felelős, Koleszár István: kollégiumi összekötő, Polgár András agit-prop-felelős, Sedlák Eszter: tanulmányi felelős.

Kérünk benneteket: támogassátok a vezetőséget, hisztők csak veletek és nem tőletek elszigetelve tudnak és akarnak jó munkát végezni. Mert van mit kijavítani, ez kiderült a küldötttertekezleten. A legfőbb cél is ez: kijavítani, feltárni a problémákat úgy alapszervi mint évfolyam szinten közelebb hozni a csoportokat a közös munkában, szórakozásban — „vonzóbbá” tenni a KISZ-t.

Kocsi Ibolya és Agg Zoltán

Aranykoszorús KISZ-jelvényel tüntették ki

Több éves eredményes KISZ-munkájuk elismeréseként idén egyetemünkről ötven kaptak aranykoszorús KISZ-jelvényt: Balogh László, Brodi Gábor, Csáki György, Szivi József, s a jutalmazottak között van Balázs Erika is, aki kétévig volt az ipari kar DJB-felelőse.

— Hogyan kapcsolódtál be a mozgalmi munkába? — A salgótarjáni Táncsics Mihály Közgazdasági és Kereskedelmi Szakközépiskolába jártam — mondta Erika —, ahol második koromban szervező titkárrá választottak, ezt a munkát három évig végeztem. Az iskola és a város

számára nagy esemény volt az a béke-barátság akció, amelyet a Lenin-centenárium alkalmából szerveztünk. Ennek során kiállításban mutattuk be megyénk elért eredményeit, hogyan fejlődtek Nógrád megye vállalatai, üzemei, tsz-ei a felszabadulás után.

Az egyetemen másodéven az alapszervezet DJB-felelőse voltam, s ezzel párhuzamosan két évig a kollégiumi diákbirozságban szervező titkár. Nagyon szerettem ezt a munkát csinálni, közvetlen kapcsolatba kerültem sok emberrel. Saját példámon is tudom, hogy milyen nehéz beilleszkedni a főváros életébe, s a kollégis-

táknak ehhez is segítséget szeretnénk volna nyújtani.

— Harmadévtől az ipari kar DJB-se voltál. Milyen célokat tűztél magad elé?

— A DJB-s munka lényege szerintem, hogy azoknak az embereknek, akiknek nincs minden lehetőségük biztosítva, segíteni tudjunk. Itt nemcsak az anyagilag hátrányos helyzetűekre gondolok, hanem egy érdekvédelmi területre is, az egyes embereknek segítenünk kell abban is, hogy saját érdekeiket felismerjék. (Például sportolási, kulturális lehetőségek kihasználása.)

Azt akartam elérni, hogy a DJB-s funkciót komolyan vegyék. Az alapszervezetekben a DJB-s munka erősen leszűkült, többnyire az ösztöndíjak elosztására korlátozódott, pedig mint már említettem, nem választható el az érdekvédelemtől. Az alapszervezeti DJB-felelősöknek nemcsak egy kisebb csoport érdekeit kell képviselniük, hanem a kar egyéb érdekeit is figyelembe kell hogy vegyék. Ha a csoport alaposan megnézi azt, akinek segélyt vagy ösztöndíjat javasol, akkor elérhető, hogy tényleg azoknak adjunk, akik valóban rászorulnak, illetve megérdemlik. Az ösztöndíjak, szociális segélyek elosztásánál ne csak a kategória alapján, hanem a hallgató életkörülményeinek megismerésével kell végezni az értékelést, s ebben is nagy szükség van a csoport megalapozott véleményére.

— efp —

— fp —

„Definíciók nélkül”

— A Középiskolai Politikai Vitakör Csoportnak neve egyben meghatározza tartalmát is — világosít fel Falus János, a „főnök”. — A középiskolások politikai érdeklődésének felkeltésében, illetve tájékozottságuk fokozásában nyújt segítséget már évek óta. Éppen az idén azonban tematikánk nagyban változott. Eddig előadásaink szervezetenként voltak, nem jelentettek sokat többet az aktuális külsőségek belpolitikai; vagyis az újságismertetésnél. Ma már azonban a követelmény a KISZ Központi Bizottság határozata alapján: a politikai

képzés segítése előre megadott.

— Milyen a középiskolai érdeklődése munkátok iránt? — Minden budapesti iskolába levelet küldtünk, melyben ismertettük elképzeléseinket, az általunk javasolt témákat. Több helyről érkezett kérés, hogy igénylik a segítségünket.

— Elsősorban honnan: gimnáziumokból vagy szakközépiskolákból, a bevárosból vagy a külterületekről?

— Is-is. Nincs területi elhatárolás, és egyaránt jön a hívas gimnáziumból és szakközépiskolából.

— Ez meglepő. Úgy gondoltam, a peremterületekben nagyobb a segítség igénye.

— Igen, ez valós probléma. Újságot olvasni ugyan mindenki tud, de a külterületeken, különösen a szakközépiskolákban (ahol sok a környező falvakról, településekről bejáró tanuló) nagyobb az alapok egyáltalán az érdeklődés hiánya.

— Hogyan próbáltok, próbáltok-e ezen változtatni, valamilyen előnyben részesíteni ezeket a területeket?

— Nehéz dolog. Kevesen vagyunk és sokan nem szívesen utaznának Erzsébetre, Csepelre, Rákosszigetre. De ha valakit „nem kóti a múltja” valamelyik belvárosi iskolába igyekszem rábeszélni a peremterületekre. Valóban, ott különösen nagy szükség van ránk.

— Szóval, kevesen jelentkeznek a csoportba?

— Igen, pedig az itteni munka komoly egyéni vállalat jelent. De az elmúlt évekhez képest azért jobb a helyzet: 40-en vagyunk, főleg elsőévesek. Mivel azonban van olyan középiskola, amelyik 6–7 vitavezetőt kért, még mindig nincs meg a kellő létszám.

— Főleg elsőévesek... Hiszen az elsőéves képzettsége nem áll sokkal magasabb szinten a középiskolásokénál! Nem haladja meg a feladat erejét?

— Aki erre az egyetemre jelentkezett, eleve az átlagnál magasabb fokú politikai tájékozottsággal kell, hogy rendelkezzen. Ez már elég is. Mi ugyanis nem akarjuk és nem is tudjuk elvegezni az egész középiskolák politikai képzését. Az érdeklődés felkeltéséhez viszont nincs szükség komoly politikai nyelvezetre „magasrendű” szövegre. Nem előadásokat akarunk tartani, hanem beszélgetéseket, vitákat egy-egy húszfős csoporttal, középiskolai szinten, definíciók nélkül.

— Mégis, egy ilyen beszélgetés széles körű tájékozottságot igényel a vitavezetőtől. Hogyan tudjátok segíteni őket a felkészülésben?

— A KB témáiból kiválasztottunk nyolcat. Ezekről az általunk javasolt pontokról vázlatot írunk, amely megjelölő támpont mind az anyag megismeréséhez, mind a vitához. De ha valaki a saját stílusát, elgondolásait akarja hasznosítani, vagy nem tesz ki valamelyik témát, továbbá 60 közül választhat. Erdemesség továbbá eljárni a TIT előadássorozatára is (Hogyan viselkedjünk előadás közben? A vitavezetés módszertana stb.) a határozott fellépés, a közvetlen viselkedés elsajátításához lehet tanácsot kapni.

— Az elmondottak alapján kikét, milyen adottságokkal rendelkeznek felkészítését várod a vitakörbe?

— Nem kellene különösebb képességek, adottságok, el az általános érdeklődés. A szerszer „dumálni” komolyabban témákról is, akít nem zavart 10–20 ember jelenléte, akiknek van rá néhány perc hogy felkészüljen: milder szerdán fél három és három óra között megtalál a 383-as szobában.

— Befelezésül: mit gondolsz? Az itt végzett munka mennyiben válik a vitavezetők hasznára?

— Általános és magától értetődő tapasztalat, hogy fejlődik az illető beszédképessége. Fellépése határozottabbá bátrabbá válik: aki 20 ember előtt ki meri nyitni a száját, kinyitja több előtt is. Emellett érthető kifejezésre. Logikus gondolkodásra „kényszerül”.

Lambert Gábor

A VÁSÁRON

A BNV Sajtóközpontjában találkoztunk Karsai Mártával, aki egyetemünk IV. éves közlekedés szakos hallgatója és a vásár ideje alatt itt dolgozik.

— Már harmadszor vagyok itt — mondja Márta —, dolgoztam a tavaszi BNV-n és az OMEK-on is. A Budapesti Touristnál jelentkeztem, ők mindig keresnek a külföldi vállalatok számára tolmácsokat. Ennem ide helyeztek a sajtóközpontba.

— Milyen munkát kell itt végezned? — A munkám tolmácsolás és tájékoztatás... Jönnek az újságírók és mindenfélét kérdezgetnek, mit hol találnak, s ha nem tudom fejből, megmutatom nekik a katalógusban. Körülbélül húszan dolgoznak itt a vásáron az egyetemről. Nagyon érdekes ez a munka, hiszen itt aztán mindig történik valami, különféle embereket ismerünk meg. Persze

néha azért fárasztó is, 19-en vásárrnap majdnem 120 ezren jöttek ki a vásárra, ilyenkor a forgalom növekedése a sajtóközpontban is érezhetővé válik.

— Mindig tudsz segíteni az érdeklődőknek?

— Általában igen. A múltkor azonban bejött egy német úr, be sem mutatkozott, s azt mondta, hogy ő herr Kraus újságíró keresi. Fogalmam sem volt ki az, megkérdeztem miért pont itt keresi, azt mondta, hogy valamikor a vásár alatt találkozunk Budapesten. Mondtam, hogy talán hagyjon üzenetet, hátha mégis bejön valamilyen herr Kraus. Mál sem tudom, hogy sikerül-e találkozniuk, ha csak nem az utcán futottak össze véletlenül.

— efp —

— fp —

Operációkutatás a gyakorlatban '75

Október 7-10. között rendezték meg az „Operációkutatás a gyakorlatban '75” konferenciát Győr városában. Ebből az alkalomból kerestük meg dr. Móczár Józsefet, a népgazdaság tervezése tanész adjunktusát, a Neumann János Számítógéptudományi Társaság operációkutatási szakosztályának titkárát, hogy interjút készítsünk vele a konferencia eseményeiről, az ott elhangzott legújabb kutatási eredményekről.

Az „Operációkutatás a gyakorlatban” konferenciák évenként kerülnek megrendezésre, azon megállapodás értelmében, amely 1971-ben jött létre. Évenként más-más társaság szakosztálya szervezi ezeket a konferenciákat; a győri konferenciát az NJSZT operációkutatási szakosztálya szervezte.

Beszélgetésünket az operációkutatás tárgyával kezdjük; vajon milyen problémák megoldásával foglalkozik ez a tudomány?

— Az operációkutatás általában az operatív irányítási feladatnak, az élet legkülönbözőbb területein felmerülő gazdaságossági problémáknak, a termelés irányításának, a népgazdaság tervezésének stb. matematikai modellezését értjük. Tehát egy olyan komplex tevékenység, amelynek eredményes műveléséhez a matematikai-számítástechnikai ismeretekre épp úgy szükség van, mint az adott szakterületet jól ismerő közgazdászra, mérnökre, gazdasági mérnökre stb. Az operációkutatás tudomány jellegét illetően a hazai kutatók között nincs egységes álláspont. Az egyik kutatócsoport azt vallja, hogy az operációkutatás komplex tudományos tevékenység. A kutatók másik csoportja csak részben tartja tudománynak, részben pedig elvileg új tudományos eredmény felmutatása nélküli alkalmazási tevékenységnek.

Tehát akkor ezen a területen is, a legeredményesebb kutatási forma a team-ekben folyó kutatás; vagyis a közgazdász, a matematikus, a mérnök stb. közös kutatási tevékenysége.

Igen. A győri konferencián is sok olyan előadás hangzott el, amely két-három kutató közös kutatási tevékenységének eredményeként született.

Milyen új kutatási eredményekről számoltak be a győri konferencián? Mi volt az újszerű?

— Több mint 60 előadás hangzott el a konferencián; az ülések három szekcióban folytak. Számottevően új, tehát alapjaiban új kutatási eredményről nem hallottunk a konferencián. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem voltak olyan előadások, amelyek legtöbb hazai kutató előtt még kevésbé ismert problémák to-

vábbfejlesztésében értek el biztató eredményeket. Itt két területet kell megemlítenünk: a nem-lineáris modellek és a sztochasztikus folyamatok vizsgálata. A konferencián, ami újszerű volt, tehát ami megkülönbözteti az eddigi konferenciáktól, a következőkben lehet összefoglalni:

— több előadásban az adatfeldolgozási-szervezési háttérrel együtt számoltak be a kutatási eredményekről;

— képet kaptunk egy-egy iparágban, egy-egy népgazdaságilag fontos területen (pl. vízgazdálkodás) folyó operációkutatás helyzetéről;

— gazdasági és politikai vonatkozásban egyaránt hasznos és értékes volt az ESZR áttekintése.

Volt-e olyan előadás, amely a közgazdasági kutatásokkal általában többen foglalkozott? Rendezték-e vitát a matematikai módszerek alkalmazhatóságáról, az elkövetkezendő évek kutatási feladatairól?

Igen, volt. Az első nap plenáris előadása „A magyar matematikai közgazdasági kutatás helyzete és problémái” címmel hangzott el, amelynek alapjául tulajdonképpen az a jelentés szolgált, amelyet az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének javaslatára és az MTA Közgazdaságtudományi Bizottságának felkérésére készített egy külön bizottság. Ennek a bizottságnak a munkájában egyetemünk néhány oktatója is részt vett. Ami a második kérdést illeti, s ha itt most egyúttal arra is gondolnánk, hogy az utóbbi években a közgazdászok egy része némi fenntartással fogadta a matematikai módszereket, akkor a következőket válaszolhatom: A mikrorendszerek vizsgálatában felhasznált analitikus matematikai módsze-

rek létjogosultságát ma már egyre kevesebben kérdőjelezzik meg. A probléma inkább a makrórendszereknél jelentkezik, s bizonyos esetekben nem is alaptalanul. Ahhoz viszont, hogy eljussunk a megoldáshoz, magukkal a problémákkal kell jobban megismerkednünk. Tehát mindenféleképpen hasznosak ezek a beszélgetések. A győri konferencián ilyen kerekasztal-beszélgetésre, sajnos, nem került sor.

Úgy tudom, hogy a beszélgetésünk elején felsorolt társaságok illetékes szakosztályai különböző témákból havonként tartanak összejöveteleket előadások vagy ankétok formájában. Vajon az érdeklődő hallgatók „profitálhatnak-e” ezekből az előadásokból, s milyen lehetőség van részvételükre?

Egyetemünk illetékes tanszékei, s itt most a matematika tanszék mellett gondolok az agrár, ipar, terv stb. tanszékekre is, az utóbbi években nagy hangsúlyt helyeztek a gyakorlati ismeretek oktatására is. Az órarendi kötétségek azonban még mindig kevés lehetőséget nyújtanak azoknak a hallgatóknak, akik elméleti ismereteiket gyakorlati szempontból is bővíteni akarják. Betekintést nyerhetnek a gyakorlati munkába, megtanulják értékelni a kisebb kutatási eredményeket is, hiszen az előadások többségén a problémafelvetéstől a megoldásig minden egyes lépéseket ismertették a kutatók; a közbeeső sikertelen próbálkozásokat éppúgy, mint a kutatás végső eredményét. Tudomásom szerint mindhárom társaság illetékes szakosztályai szívesen látják rendezvényeiken az egyetemi hallgatókat is.

Galambos Ágnes

A képzéskorszerűsítés ütemezéséről

Az Országos Oktatási Tanács október 17-i ülésén elfogadta egyetemünk képzéskorszerűsítési tervét, ami az 1976/77. tanévtől már érvénybe lép. A határozatok alapján megkezdődött az ezzel kapcsolatos feladatok kidolgozása és megvalósítása. Így az október 24-én tartott tanácskezelői értekezleten a rektori előterjesztés alapján megvitatták a fejlesztési feladatok részletes ütemtervét és az OOT határozatait, valamint az egyetem munkatervét figyelembe véve a következő javaslatot fogadták el:

Még ebben az évben véglegesíteni kell az új kerettantervet, amely alapján a jövő tanévtől megindulhat, teljes kifizetésben pedig a következő öt év folyamán megvalósulhat a képzés új rendje. Az első félévben az egyetemi képzésünk korszerűsítésé-

vel kapcsolatban elfogadott tervek alapján a kötelező szakosításra vonatkozó tantárgyi javaslatok készülhetnek el. Ezek — az óráktervek figyelembe vételével — magukban foglalják az egyes szakokon tanulandó szaktárgyakat, illetve a nem szakos (más szak hallgatói) hallgatók számára a képzés komplexitásának céljait szolgáló szaktárgyakat. (Határidő: november 15.)

Ugyancsak elkészül az alternatív tárgyak, tárgycsoportok (alternatív blokkok) tervezete. Ez esetben is — amint az előbbi kérdéskörben — az érdekeltektől készítenek el a javaslatokat a szakon belüli specializációt nyújtó alternatív tárgyakra, illetve más szak hallgatói számára kijelölt alternatív blokkokba beilleszkedő tárgyakra. Ilyen javaslatokat nemcsak az oktatásban közvetlenül érdekeltektől, hanem az egyes tanszék vezetői, szakvezetői, tanárok formálnak — készítik, hanem minden tanszék benyújtja a javaslatot az alternatív tárgyakra, illetve tárgycsoportokra (esetleg több tanszék kooperációjával, december 15-ig). Mindezek alapján — kar és központi egyeztetések után — elkészül a kerettanterv vázlata. (Január hó.) Ezt a fejlesztési bizottság, valamint a pártbizottság oktatáspolitikai bizottsága ülésein (szaktársak képviselőinek részvételével) vitatják meg. (Január 30.)

A második félévben kerülhet sor ezek után az általános alaptárgyak — ezek esetében már január közepéig — majd a következő szaktárgyak- és alternatív tárgyak, illetve tárgycsoportok tematikájának elkészítésére. (Április 30-ig.) A tematikákra épített kerettanterv megvitatása a fejlesztési bizottság ülésein (április hó) véglegesítendő az új tantervi előterjesztést és ez teheti lehetővé, hogy a fejlesztési terv megvalósítására vonatkozó komplex javaslat május-június folyamán egyetemi tanács elé terjeszthető. Az ütemezési terv konkrét tanszéki tennivalóit a következő napokban karomként az érdekeltektől készítenek el a tanszék vezetőinek részvételével külön csoportokban — a rektor és dékán elvtársak részvételével — vitatják meg.

L. M.

Magyar játék a Lomonoszov egyetemen

(Folytatás az 1. oldalról)

lyását, kíváncsian hallgattuk Csáki Csabát, aki a Lomonoszovon lefolyt játékról beszélt.

— A dolog úgy kezdődött, hogy én már májusban kivitem két játékunknak, az általános és a mezőgazdasági játéknak a számítógépi programját. A szovjet kollégák elkezdtek ezen a munkán. Ez volt a kiutazás előzménye. A szeptember közepétől október elejéig tartó kintlévünk programja három részre tagolódott: részben előadásokat tartottunk, összesen tízet. Kilenc volt a Lomonoszov egyetemen, egy pedig a Timirjazev Mezőgazdasági Egyetemen. A kilenc előadás keretében foglalkoztunk a döntési játékok alkalmazásának általános kérdéseivel, a döntési játékok egyetemi oktatásában való felhasználásának lehetőségével, illetve a kérszámokra beszéltünk még arról is, hogy a döntési játékokon kívül milyen egyéb aktivizáló oktatási módszereket alkalmazunk a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen.

A program második részében kipróbálták a számítógépes adaptálást. Ebben az általános játék állt középpontban. A játékot sikerült ott egy számítógépre adaptálni és lejátszani, azzal a céllal, hogy megismerkedjenek a szovjet kollégák a játékkal. Hasonlóan, mint nálunk, a részvevők csoportokba tömörültek. Összesen hat döntést hoztak, persze sokkal koncentráltabban, mint itthon, lényegében minden nap folyt a játék. Öt csapat vett részt a játékban, három oktatói és két hallgatói. Ez utóbbi a téma iránt érdeklődő, elsősorban végzős diplomázók hallgatókból állt. Az oktatók sem mind a Lomonoszov egyetemről jöttek. Voltak Rigából, Minszkből és más moszkvai intézetekből, így többek közt a Timirjazev Mezőgazdasági Egyetemről is. Így zajlottak le tíz napra koncentráltan az előadások és a játékok. Az előadásokat részben magyarul, részben angolul tartottuk. Amikor a modell-szerkesztés számítógépes kérdések szerepeltek, akkor angolul folyt az előadás.

Milyen számítógépre adaptálták a mezőgazdasági döntési játékot? — kérdeztem Mózes Lászlótól.

— Gyakorlatilag több problémát okozott a számítógépes program adaptálása az ottani Goszplan ICL típusú angol számítógépre. Az egyik alapvető probléma az volt, hogy más konfigurációjú számítógép volt az, ami a rendelkezésünkre állt a Lomonoszovon, mint az itthoni. Emiatt a programban lényeges koncepcionális módosításokat kellett alkalmazni. A számítógépprogram átalakítása több lépésben történt. Szoros kooperációval végeztük el a feladatot. A szovjet kollégák ismerték a gépet, én ismertem a programot és ennek kapcsán megpróbáltuk összehozni az egészet, de végül minden károsodás nélkül sikerült az adaptációt megcsinálnunk. Tárgyaltunk arról is, hogy a szovjet viszonyoknak megfelelő további módosításokra is sor kerül. Arra kértek bennünket, ha ezzel kapcsolatban bármiféle problémánk van, továbbra is segítségünk a program átalakításában. Ezt természetesen meg is ígértük. A számítógépen a munkát aztán teljes egészében a szovjet kollégák bonyolították, én csak asszisztáltam. Természetesen, mindez már csak akkor következhetett el, miután a program elindult, mert előtte nagyon sok volt vele a dolog, hiszen a program egy részét teljesen újra kellett írni.

Kétoldalú konzultáció

— Programunk harmadik részében konzultációt folytattunk különböző egyetemi vezetőkkel, illetve olyan oktatókkal, akik ezzel a témával foglalkoznak — vette át a szót Csáki Csaba. — A konzultáció egyértelműen kétoldalú volt. Mődünk volt nekünk is megismerni az ott folyó munkát. Megismerkedtünk a Lomonoszov egyetem kész játékaival, másrészt betekintést nyertünk a döntési játékok kidolgozási és alkal-

mazási tervébe. Nagyon érdekes volt számunkra azt látni, hogy komoly szerepet tulajdonítanak ezeknek a játékoknak nemcsak az oktatásban, hanem a kutatásban is. Széles körű alaputatásokat végeznek összefüggésben a szimulációs módszerekkel. Terveik között szerepel egy nagyon bonyolult játék modellfelépítése egy fémipari vállalatra, amelyik nemcsak a játék céljaira, hanem tervezési, elemzési és kutatási célok, operatív döntés megvalósítására is felhasználható lesz. A konzultáció során alkalmunk volt beszélni a leningrádi Szerjosen professzorral, a közgazdaságtudományok doktorával, aki a döntési játékok leghíresebb szakértőjének tekinthető. Az ő intézete vezető szerepet játszik a játékok készítésében. Szerjosen professzor éppen Moszkvában tartózkodott és találkozásunkkor hosszan elbeszélgetett velünk.

A két oktatónk a szovjet és magyar döntési játékok összehasonlító lényeges különbségnek tartja azt, hogy a szerepjáték jellege sokkal erősebb, mint nálunk, azaz a játékokban kinevezett miniszterek, vállalati igazgatók vagy helyettesek személyes kapcsolattartási aspektusai erősebbek. A másik különbség, hogy mivel a szovjet játékok kézi feldolgozás alapján folynak, ezért a modellek nagyon leegyszerűsítettek. A számítástechnika bekapcsolása kiegészíti az alkalmazási területet. Ezért, a szovjet kollégák is kiegészítik a játékaikat számítógépes programmal, amellyel, hogy a mi játékaikat is felhasználják. Hiszen a döntési játékokból minél több van, annál jobb. A különböző igényekre különböző játékok jöhetnek. Azzal, hogy a két magyar játékot átvettük, nincs náluk sem megoldva teljesen a feladat. Döntési játékaikat elsősorban mintaként használják: hogy vannak megoldva technikaiilag, modellezésükre is van benne a kérdések. De jó arra is, hogy le tudják mérni ezen az alapon konkrét formában, hogy milyen perspektívát adhat a játék az oktatásban. Saját játékaikat elsősorban más tárgyak közötti kiegészítőként használják. A magyar komplex játékok az oktatás befejező szakaszában integrált tárgyként kerülnek oktatásra. Ezzel az elvvel egyetértettek a szovjet kollégák is.

— Ami tanulságos volt számunkra, hogy a vezetési rendszeren belüli folyamatokat fokozottabban figyelembe kell venni — szölt a tapasztalatokról Mózes László. — A Lomonoszov egyetemen már most is sok mindent tanulunk, de a továbbiakban is sok segítséget fogunk kapni ez irányban.

Játék a nemzetközi integráció területén

Fölvillantja előttünk azt a lehetőséget is a szovjet példa — folytatta a beszélgetést Vági Ferenc —, hogy ezeknél a játékoknál mi se maradjunk meg csak az oktatási céloknál, hanem próbáljuk belevinni a kutatómunkába is, részben a vállalati belső mechanizmusok vizsgálatában. Már korábban felvetődött nálunk is az agrár közgazdasági tanszéken, hogy bizonyos állami irányítási kérdéseknek a vizsgálá-

tánál bevezetjük. A termelőszövetkezetek esetében szeretnénk egy ilyen vizsgálatot megvalósítani, amelynek célja az, hogy a differenciáláshoz igazodó jövedelem jobb megalapozását tegye lehetővé.

Ezeknek a vállalati játékoknak a kidolgozása mindenképpen egyrészt mint oktatási eredmény, másrészt, mint tudományos tevékenység eredménye fogandó fel. Ebből a szempontból nagyon lényeges az, hogy egy ilyen döntési játék elkészítése megfontolt, céltudatos és kitaró munkát követel meg és ugyanakkor drága is. Eppen ezért, ha további eredményeket akarunk elérni, akkor ezt a munkát részévé kell tenni a tudományos kutatási terveknek és annak keretében kell munkálkodni új vállalati játékok kialakításában. És ebben nagyon érdekes a moszkvai egyetem dolgozóinak a javaslata, akik közös munka tárgyának ajánlották, hogy a nemzetközi integráció területére alakítsanak ki egy játékot. Itt egy olyan vállalatot lehetne felépíteni, amelynek jellemző vonása a nemzetközi közös vállalkozás lenne.

Ez már az együttműködés jövőbeni lehetőségét is magában rejti.

Együttműködés

Az együttműködés gondolata már az első pillanatban felvetődött, részben azért, mert ezeknek a játékoknak az előállítására munkaigényes és költséges, másrészt az ilyen munkában jártas szakembereknek még ma sincsen olyan széles köre, hogy azt egymástól függetlenül érdemes lenne csinálni. Ennek alapján az együttműködés indokolt, részben a dokumentációk és az anyagok cseréjében, részben a tervek koordinálásában és a már említett integrációs játék közös elkészítésében. Mivel a két egyetem között nincs együttműködési szerződés, a szovjet fél átadta a kölcsönös barátsági együttműködési szerződés tervével magyar oktatóinknak, amelynek hivatalossá válásával kereteket biztosítanak a döntési játékok közös kutatási munkálatainak is.

Kölcsönösen adtuk egymásnak

— Amikor arról beszélünk, hogy mit adott a szovjet kollégákkal való találkozás, mindenképpen meg kell említeni: megerősített bennünket abban, hogy helyes úton járunk, hogy alapvetően a szocialista viszonyokat helyesen vesszük be ezekben a játékokba. Továbbá megerősítette azt, hogy a törekvéseink nemcsak hasznosak, hanem szükségesek is.

Ezeket a játékokat ki kell vinni az oktatásba, éppen ezért több felkészült emberre van szükség, mint eddig volt, akik ismerve a játékok és azok oktatási módszertani kérdéseit, tovább tudják adni azt a hallgatóknak. Szükség van rá, hogy legyenek, akik betanulnak a játékokba és természetesen ezeknek az oktatóknak a sorából kerülnek majd ki azok is, akik részt vesznek ilyen játékok kidolgozásában is, mert oktatni ezt a témát igazán csak az tudja, aki a játék kutatásából is részt vállal — fejezte be a beszélgetést Vági Ferenc.

Halay Edit

Tanulmányi helyzetkép

(Folytatás az 1. oldalról)

nem jelenti azt, hogy nyeregben lennének.

A problémás tárgyak közé tartozik a filozófia is. A jelenlegi helyzetre jellemző, hogy sokunk fejében éppen csak hogy alakulóban van valamiféle rendszer, amely szerint elrendezhetjük az eddig tanultakat. Sokan úgy gondolják, hogy filozófiát a két évvel ezelőtti gyakorláthoz hasonlóan, az első félévben is kellene tanulni — így talán sikerülne a másodikra valamiféle dialektikus gondolkodást kialakítani, s ez a szemlélet esetleg segítségünkre lehetne a későbbiekben is. Mások — akik egyetértenek a jelenlegi beosztással, úgy tartják, hogy aki komolyan érdeklődik a filozófia iránt, az már elsősorban is foglalkozhat vele a proszemináriumok keretén belül. Mindezekből kiderül, hogy ez eléggé vitatott kérdés az évfolyamon. Egy dologban azonban mindenki egyetért, mégpedig abban, hogy a filozófiát folyamatosan kell tanulnunk, ha a vizsgán labdába akarunk rúgni.

Lassacskán a pg-vel is komolyabban kell foglalkozni, mint eddig. Az év végi szigor-

lat komoly próbatétel lesz, hiszen ez ideig nem volt hasonlóan nagy terjedelmű és nehéz anyagot felölölő vizsgánk.

Az eddigi alapján elmondható, hogy az elkövetkező hetek kimerítőek lesznek, s ebben nem kis szerepük van a kari szüretnek miatt elmaradt zéhnaknak, amelyeket most kell bepótolnunk.

Sajnos, az már több éves tapasztalat, hogy a társadalmi munkák után nagyobb terhek rakódnak a diákság vállára.

Félreértés ne essék — nem a társadalmi munka ellen kívánok szólni, csupán arról lenné szó, hogy valamivel ésszerűbben kellene intézni ezeket a dolgokat. Tudok olyan főiskoláról, ahol a tanévkezdés utáni héten mentek el a diákok almát szüretelni. Így nem esték ki a folyamatos tanulásból, és nem kellett kampányszerűen készülniük az elmaradt anyag-részekből.

Tudjuk, hogy a tanulás a fő feladatunk, s mellette másféle kötelezettségeink is vannak, éppen ezért képességeink szerint igyekszünk is eleget tenni ezeknek — de ez csak jó időbeosztás, munkaszervezés mellett szolgálhatja a szép célt: az ifjúság munkára nevelését.

Fotó: Bajusz Károly

Ami ismét aktualissá vált...

A KISZ-cállalásokról

AZ 1974-ES KISZ KB-HATÁROZAT alapján kísérletképpen bevezetett új típusú mozgalmi év az idén vált igazán elfogadottá. Azzal, hogy a tavalyi munkát — némi módosítással ugyan — folytatjuk, elismerjük, hogy megvan a lehetőség arra, hogy változtassunk a KISZ-tagságra vonatkozó régi szemléleten. Természetesen, a tavalyi évről voltak hibái, amit az idei akció-program összeállításakor figyelembe kellett venni. Egyéni és csoportos vállalásokat tettünk — ez volt talán a legfőbb tartalmi újdonság, ami arra volt hivatva, hogy pezsgést s ugyanakkor komoly munkát vigyen a KISZ területére. A mozgalmi év elején tett vállalásokról a KISZ-tagok kötelesek voltak beszámolni — az alapszervezet volt a döntőbíró szerep, meghosszabbítsák-e a KISZ-tagságot, vagy sem. Mindez óriási terhet, ugyanakkor megnövekedett felelősséget jelentett — jelenthetet volna. A feltételes mód használata — ami a tavalyi év hiányosságaival magyarázható — nem véletlen. Melyek ezek?

Az alapszervezetek vezetői voltak a felelősök a vállalások teljesítésének figyelemmel kíséréséért. Az alapszervezetek vezetőségét viszont a kari vezetőségnek kellett volna ellenőrizni, beszámoltatni, az esetleges hiányosságokra még év közben felhívni a figyelmet. A karok vezetősége pedig az egyetemi vb-nek tartozott beszámolóval. Az egymásba kapcsolódó láncolat tehát megvolt — legalábbis elvben. A gyakorlat azonban több esetben azt mutatta, hogy az alapszervezetekben elkövetett hibák, éppen a folyamatok el- lenőrzés, beszámoltatás hiányában, meg is rekedtek az alapszervezetek szintjén, felszínre csak az év végi értékelő taggyűléseken kerültek, akkor azonban már kiélezett formában. Tavalyi elegendő volt egy olyan feladat-tervezéssel, megnevezni, ami folyamatos munkát biztosított. Ha azonban ez a vállalás — akár szubjektív, akár objektív okokból — nem volt teljesítve, hiányzott helyette egy „tartalmi” vállalás, nem kerestek valami újat. Az év végi számonkérésnél, persze, mindenki a „bűnöst” kereste, aki vagy ami miatt ez a vállalás nem valósult meg. Több esetben kiderült, hogy az alapszervezet KISZ-vezetőségét terheli a felelősség, amely nem tudott a vállalás kieséséről, tehát nem ellenőrizte azt folyamatosan. Természetesen, az egyéni felelősséget nem szabad elfelejteni. Ha tényleg komolyan veszi azt, hogy neki a KISZ-tagságért meg kell dolgoznia, ő maga keres vagy kér valami új feladatot. És mi a szerepe a kari vezetőségnek? Kísérleti, kezdeti stádiumról lévén szó, a fokozott segítséget, támogatást, állandó útmutatást. Az alapszervezetek fokozódott önállósága csak akkor valósítható meg maradéktalanul, ha az alapszervezeti vezetők jól felkészültek, a feladatokat hiánytalanul el tudják látni. Kísérleti, kezdeti stádiumban azonban szükség van a fokozott támogatásra...

A hibákra tavalyi mértékű volt az, hogy a mozgalmi év új formájáról, tartalmáról volt szó, ami más szemlelet, hozzáállás s nem utolsósorban több munkát is megkíván. Tény: az első év mindenki számára nehéz volt. A pontos, egységes követelményszint felállítása nem sikerült, így a számonkérés is különböző „erősségi” volt. Akadt olyan alapszervezet, ahol sok hibát elnéztek, az elmaradt vállalásokat szépen megmagyarázták, egyszerűen: minden maradt a régi-ben, csak kicsit talán „izgalmasabb” volt. Akadt olyan alapszervezet is, ahol nem a szellem, hanem a „merek” forma érvényesült: a vállalást tűzőn-vízen keresztül kell vinni, ha nem... hát akkor bücsű a KISZ-tagságtól. Hangsúlyozom, mindez tavaly volt, nézzük meg hát, mi lesz (vagy) az idén.

Az egyéni és alapszervezeti vállalásokat már mindenhol megtették, e cikkkel tehát nem ezen akarok változtatni. Inkább néhány veszélyre hívom fel a figyelmet:

AZ IDÉN MINDEN KISZ-TAG komplex, három összetevőből álló egyéni vállalást tett, ehhez járultak még a csoport — alapközösség által vállaltak. Nyilvánvaló, ilyen komplex vállalásoknál nem fordulhat elő az a helyzet, hogy valaki zavartan nem csinál, mégis zavartalanul élvezheti tovább a KISZ-tagság „örömeit”. Vagy talán mégis? Igen, kibúvók még ilyen összetett követelmények felállításánál is vannak. Mint ha valaki például csak azt vállalja, hogy javít tanulmányi eredményén — s ez éppen sikerül is, hiszen tavaly nagyon rossz átlaga volt, onnan „csak” javítani lehet —, politikai munkaként bizonyos folyóiratok olvasását vállalja — amit idáig is megtett —, s ugyanezt vállalja szakmai téren, ezzel tulajdonképpen semmi pluszt nem mutat fel. Arról nem is beszélve, hogy mindezzel aktivitását, mozgékonyságát egyáltalán nem növelték. Pedig az nem vitás, hogy az új típusú mozgalmi munka éppen az egész közösségben való aktivitást hivatott előmozdítani. Igaz, van még az alapszervezet közös vállalása, ami azonban sok esetben ismét csak a passzív részvételt igényli. Nem akarok maximalista lenni, tudom, hogy maga az egyetemi tananyag sok tanulást, nagy elfoglaltságot igényel, ami nem teszi lehetővé, hogy teljes erőbedobással végessük a mozgalmi munkát is. Még akkor sem, ha ennek egy része éppen a tanulás... Reálisnak mondható az a veszély, hogy az előírt, komplex vállalás megmarad az adminisztratív elvárás szintjén, talán valami többre kényszerít a KISZ-tagság megtartása érdekében, viszont ez a papíron kimutatott több nem biztos, hogy valójában több is.

Igaz, piusz munkát csak azoktól a tagoktól várhatunk el, akik az elmúlt években nem produkáltak túl sokat. Az eddig is, minden egyéni vállalás nélkül jól dolgozókat nagy valószínűséggel a későbbiekben is jól fogunk dolgozni, s első sorban a közösség iránti felelősség a hajtóerejük.

NYUGODTAN ELMONDHATJUK, hogy ebben az évben a megelőzőkhez képest még inkább előtérbe került kollégiumaink mozgalmi munkája, illetve egész nevelési tevékenysége. Ez évben a rektori tanács, a párt VB és a KISZ-bizottság ülésein is szerepel a kollégiumi téma. A jelenlegi állapotok értékelését, az érvényesülő pozitív, illetve negatív tendenciák feltárását, kollégiumainknak az egyetemen belül elfoglalt tartalmi és strukturális helyzetének az elemzését tűzték ki egyetemünk ezen testületi, döntési fórumai céljává. Természetesen ezen túlmenően, illetve ezzel összhangban bizonyos rövid és hosszú távú célok, feladatok meghatározását is várjuk tőlük.

Örvendetes azonban, hogy egyre több hallgató, egyre több kollégista is érdeklődéssel, s kritikusan fordul a kollégiumok tartalmi munkájára felé. Egyre többen igénylik a kollégiumokkal való komolyabb foglalkozást, a velük való tördés erősítését.

Sajnos, mindegyik kollégiumunkra igaz (kivéve a szakkollégiumot), hogy az ottlakókra nem jellemző egy bizonyos magasabb minőségi feltételekhez való cselekvő hozzáállás. Ha azt vesszük alapul, ami egy kollégium tartalmi munkájával szemben tényleges elvárásnak tekinthető, akkor be kell vallanom, hogy kollégiumain nagyon sokszor még a minimális elvárásnak sem tesznek eleget; nemigen haladják meg a diákolthomi színvonalat.

Az ELBÍRÁLÁS MIKÉNTJÉT sem árt már jó előre tisztázni, ez nagyon megkönnyíthatja az év végi munkát. Mert, pl. miből látja azt az alapszervezet, hogy az egyéni tényleg rendszeresen olvasta az általa elvállalt folyóiratokat? Csak az időnkénti beszámolókból. Nagyon fontos az ilyen beszámolóknak a tisztázása is, előfordulhat, hogy valami okból elmarad. Mi ilyenkor a teendő?... Ez csak egy nagyon leegyszerűsített példa. Ha azonban most nem mondjuk meg pontosan, mit is várunk el a vállalások terén — az év végi értékelésnél sok lesz ismét a vitás eset. Le felejtsük el, az idei komplex vállalási rendszer a problémákat is bonyolítja...

És még egy dolgot: nem kevesen féltek, s félnek ettől az új vállalási rendszertől, hiszen már a vállalásnál bizonyos merevség mutatkozott: szigorúan, minden „pontra” kellett valamit mondani. És itt a probléma: hogy mi, hárrom előírt pontra tettünk vállalásokat, nem arra, hogy szellemében megértettük az elvárásokat. Így előfordul, s előfordulhat, hogy a vállalások továbbra is kötelezőek, merevek, egymástól „jól” elkülönítettek maradnak, s az lesz a jó KISZ-tag, aki az év végi taggyűlésen feláll, s a következőket mondja: „Öt tizeddel emeltem a tanulmányi átlagomat, elolvastam nyolc Közgazdasági Szemléte és Külpolitikai, a csoport munkájában rendszeresen részt vettem.”

Hogyan, milyen szellemben? — ilyen pontos teljesítésnél, nem hiszem, hogy ez a felszínre kerülne. A lényeg: vállalást teljesített.

Ennyi, amit megírásra érdemesnek tartottam. Valószínű, van még pár összetevő, jó és rossz oldal, amire érdemes lett volna kitérni.

Kezdetnek, gondolatébresztőnek talán ennyi is elegendő.

Kocsis Ildona

„...minőségi feltételek, cselekvő aktivitás”

Sajnos, ezen a téren sokkal mélyebben gyökereznek és sokkal erősebbek a problémák mintsem azt az első pillanatokban hisszük. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem lehet és nem kell tennünk a kollégiumokért. A jelenlegi formák tartalommal való megtöltésével, a követelmények állandó fokozásával, a koncepcionális célok szem előtt tartásával előbb-utóbb eredményeket érhetünk el. Elvileg megalapozott, s a lehetőségeket maximálisan kihasználó munkánkkal reális célként tűnhet majd meg az a 1975-ös KISZ-küldöttérekre elfogadott, most még kissé utópiként hangzó megfogalmazás, hogy „kollégiumaink váljanak a szakmai-politikai nevelőmunka bázisává”.

EGY DOLGOT szeretnék még érteni. Az idén kísérleti jelleggel beinduló kollégiumi index kérdését. Nem elsősorban azért, mert annyira tartalmi, illetve központi kérdés lenne. Azért inkább, mert híre eléggé elterjedt már a kollégisták között, s az eddigi magánvéleményeket hallva nem a „legszebb” dolgokat mondanak róla. Ez talán újszerűség, s egy kissé valóban bürokratikus hangzású neve indokolja is. Véleményem szerint azonban más, pozitívabb hozzáállásban kell megközelíteni. Amikor a nyári KDB-táborban a DB-k közösen elhatározták a kollégiumi index létrehozását, döntésüket a következő szempontok motiválták: Egyrészt szükséges volt a kollégiumi diákbizottságoknak bizonyos adatok (tanulmányi eredmény, szociális kategória stb.) ismeretéről, illetve állandó figyelemmel kísérésére. Az egyetemünk szervezeti felépítésége ezeket az adatokat nagyon sokszor hozzáférhetlenné tette. Az pedig szinte lehetetlen volt, hogy például egy kollégista négy vagy öt évi tanulmányi munkáját folyamatos-

Az ökonómia

Pirodalmban

4. Pénzügykutató Intézet

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése következtében megnövekedett a pénzügyek gazdasági szerepe, ezzel azonban a pénzügykutatói munka nem tartott minden vonatkozásban lépést, az elmélet elmaradt a gyakorlat mögött. — olvashatjuk a Pénzügykutató Intézet létrehozásáról rendelkező pénzügyminiszeri határozat sorai között. Az intézet 1963 január elsejével kezdte meg működését azzal a feladattal, hogy tevékenységével a pénzügykutatók oldaláról igyekezzék elméletileg előkészíteni és alátámasztani a párt és a kormány gazdaságpolitikáját. Az alábbiakban Hagelmayer István, az intézet igazgatójának segítségével szeretnénk képet adni az intézet munkájáról.

Igazgató elvtárs! Milyen kutatási témák vannak az intézetnek és milyen kapcsolatban állnak ezek a népgazdasági gyakorlattal, illetve a gazdaságirányítással?

Intézetünk alkalmazott, úgynevezett célraorientált elméleti kutatásokat végez. Témáinkat a népgazdasági gyakorlat által felvetett problémák, közvetlenül pedig felügyeleti szervünk, a Pénzügyminisztérium igényei determinálják. Intézetünkben az év-től kezdődően főbb témakörreinknek megfelelően és ezekhez alkalmazkodva négy osztály szervezeti keretében folyik a munka. Az ismertetés szempontjából talán az lesz a leegyszerűsített, ha sorra vesszük osztályainkat.

A Költségvetés és Jövedelempolitika osztályunk a népgazdaság jelenlegi egyensúlytalansági állapotának okait vizsgálja és megoldásokat keres a dinamikus és extenzív feltételeinek megteremtésére.

E fő témának alárendelve foglalkozunk itt a pénzügyi mérlegek kapcsolatával, a népgazdaságban kialakult főbb jövedelmi arányokkal és az arányok kialakulását okozó tényezőkkel, valamint a termelői és fogyasztói ár-színvonal alakulásával.

Nem kevésbé lényeges és aktuális problémák képezik a Fejlesztés pénzügyi kérdéseit tanulmányozó osztályunk kutatásainak tárgyát. Közismert tény, hogy a cserearányok romlásának következtében egész fejlesztési politikánk átértékelésre szorul. Profilunknál fogva mi elsősorban a termelési szerkezet korszerűsítése irányába ható pénzügyi eszközöket kutatjuk. A Vállalati pénzügyek osztályunk fő feladata, hogy elméleti és empirikus úton tanulmányozza: milyen hatással van a pénzügyi szabályozórendszer a vállalatok magatartására. E munka keretében kerül tanulmányozásra a vállalatok pénzügyi tervezése, bérpolitika, R-alap képzése, a szemlélyi, anyagi ösztönzés kérdése.

Egy gazdaság stabilitásának döntő mércéjévé válik napjainkban, hogy mennyire képes rugalmasan alkalmazkodni a világgazdaságban lejáró folyamatokhoz. Intézetünkben a bel- és a külgazdaság közötti kapcsolatokat elsősorban a pénzügyi hídrendszer szemszögéből vizsgáljuk, keressük azokat a pénzügyi szabályozó eszközöket, amelyek elősegítik minél hatékonyabb beilleszkedésünket a nemzetközi munkamegosztásba. Lényegében ebben jelölhető meg a pénzügyi szabályozók és a külgazdaság kapcsolata a nyílt gazdaságban, a témáért felelős osztályunk kutatásainak irányja. Természetesen ezek a vizsgálatok igénylik mind a KGST-országok pénzügyi kapcsolatainak, mind pedig a tőkés monetáris rendszer elemzését. Ez utóbbi tanulmányozása hangsúlyozottan abból a szempontból történik, hogy a reformjavaslatok, a várható változások hogyan érintetik majd a magyar gazdaságot.

Mindezek hallatánul izgalmas és megoldást sürgető problémák, amelyek éppen ezért egyben vonzóak is a kutatói ambíciók számára. Ez az „egymásratalálás” elengedhetetlen feltétele a hatékony kutatói munkának, s én úgy gondolom, intézetünk tevékenysége meg is felel a pénzügyi kormányzat elvárásainak.

A témák felsorolása közben úgy tűnt, hogy némelyik feladatát között is találkoztunk. Megengedhetjük-e magunknak a párhuzamos kutatásokat?

Kis ország vagyunk, így ez különösen nem lenne szerencsés dolog. Szükségesnek tartom a kutatások összehangolását, a párhuzamos kiküszöbölését. Intézetünk vonatkozásában ez a feladat két síkon jelentkezik. Egyfelől keressük az együttműködési lehetőségeket a hazai közgazdasági jellegű kutatóintézetekkel. Legutóbb például megbeszéléseket folytattunk a Közgazdaságtudományi, a Gazdaságkutató és a Tervezési Intézetekkel, tájékoztattuk egymást kutatási terveinkről a következő két-három éves periódusra vonatkozóan. A Közgazdaságtudományi Intézet konkrét megállapodást is kötöttünk. Nálunk kiemelt téma a KGST-integráció teljes problémaköre. Ezen belül van egy pont, amely bennünket, mint kiemelt feladatot érdekel: a KGST pénzügyi rendszere. Ez a téma így majd a mi intézetünkben kerül kidolgozásra.

Másfelől törekszünk az egész pénzügyi apparátus szellemi kapacitásának összehangolására. Az országos szintű pénzügyi intézmények elméleti osztályai számára anyago-

kat készítünk azokban a témákban, amelyek az apparátusban problémát jelentenek — Ha megenged: közbevetőleg egy kérdést: a kutatók összehangolásának problémája vajon nem vet-e föl egy tudományos koordináló központ létrehozásának szükségességét?

Meggyőződésem, hogy a kutatóintézetek egymás között hatékonyabban oldhatják meg azt a feladatot. Ennek persze feltétele, hogy megismerjük egymás kutatási elképzeléseit, a sajátunkkal hatni tudjunk mások terveire és viszont. Ez minden intézetnek jól felfogott érdeke.

Nemzetközi téren milyen együttműködési lehetőségek adódnak az intézet számára?

A szocialista országok között működő Közgazdasági Problémabizottság munkájában való részvételünket szeretném kiemelni. Ennek a bizottságnak egyik feladata, hogy elősegítse a közgazdasági kutatásokban a nemzetközi együttműködés kiszélesítését. A magyar félnek van egy vállalása, hogy elkészíti a szocialista országok beruházási mechanizmusának elemzését. A magyar Közgazdasági Problémabizottság ezt a feladatot a Pénzügykutató Intézetre bízta.

Ezenkívül intézetünk rendszeresen készít tanulmányokat a KGST Világgazdasági Intézete számára, legutóbb például a transzferábilis rubel, valamint a külkereskedelmi árképzés témakörben.

Hagyományosan jók a kapcsolataink a szocialista országok pénzügyminisztériumai mellett működő kutatóintézetekkel. Évente közös munkaterv-egyeztetéseket, illetve tudományos szimpozionokat tartunk, amelyek keretében ismertetjük kutatási eredményeinket.

A Közgazdász egyik tavalyi számában Hagelmayer elvtárs úgy nyilatkozott, hogy a kutatóintézetek munkatársai a tudomány alkotó munka szempontjából kedvezőbb helyzetben vannak, mint az egyetemi oktatók. Ön akkor egyetemünk pénzügytanszékének vezetője volt, azóta fordult a kocka, ma egy kutatóintézet igazgatója. Főntartója-e korábbi állását?

Azt nem tudom, hogy a kutatók általában előnyösebb helyzetben vannak-e Magyarországon, mint az egyetemi oktatók, de az meggyőződésem, hogy a Pénzügykutató Intézet munkatársai kedvezőbb feltételek között dolgozhatnak. Mivel a minisztériumon belül vagyunk, ismerjük a különböző döntéseket és ezekről a legkülönbözőbb nézeteket. Sokkal gyorsabb és természetesebb az információ-áramlás, így magunk is jobban tudunk lépést tartani az eseményekkel. Talán a magam példáját mondanám. Én a két hónap alatt, amióta itt vagyok, több gyakorlati ismeretret tettem szert, mint az egyetemen fél év alatt. Mint az intézet igazgatója részt veszek a miniszteri értekezleteken, ahol tájékoztatót kapok arról, hogy a miniszterumon belül milyen problémák megoldásán fáradoznak. Így erre sem föltétlenül nekem kell rájőnnöm, szinte találva kapom őket. Tudom, hogy milyen javaslatok, milyen döntések születtek, s hogy miért ez, miért nem valami más. Mindezen kívül rendszeresen tájékoztatnak bennünket a kormány és a terveházottság üléseiről, vitáiról. Én egyébként helyesen tartom azt az elvet, hogy nek tartom azt az elvet, hogy akik oktatnak, kutatnak, időnként a gyakorlati munkában is részt vegyenek. Mikor aztán feltöltődtek gondolatokkal, tapasztalatokkal, vonulnak félre és írják ki magukból, ami bennük van. Úgy gondolom az ideális megoldás ez lenne.

Bánki András

Dobák Miklós
KISZ-vb kollégiumi felelős

Elvi alapon vitatkozzunk, ne a hatalom, hanem az érvek erejével
Beszélgetés dr. Nagy Sándorral, a KISZ KB titkárával

Nézelődve

A Nobel-díj L. V. Kantorovicsé

Joggal mondhatjuk, hogy az alkalmazott matematikának egy új ága fejlődött ki: a matematikai közgazdaságtan. És nemcsak hogy világra jött, de egyre jelentősebb eredményekkel hívja fel magára a figyelmet. L. V. Kantorovics egyik előadásában a tudományág feladatait a konkrét gazdaságelemzés körében felvetődő problémák megoldására alkalmas matematikai apparátus kidolgozásában és alkalmazásában jelölte meg.

Ennek egyik legfontosabb elismerése a közgazdászvilág részéről, hogy az idén a Nobel-díjat L. V. Kantorovicsnak ítéltek oda az erőforrások optimális felhasználásával foglalkozó tudományos munkásságáért. Kantorovics ezen a téren igen kiterjedt és nagy horderejű eredményekben bővelkedő „termést” mondhat magának.

Az 1939-ben publikált termelésprogramozással foglalkozó dolgozata egyszerre volt úttörő jelentőségű a lineáris programozás matematikai apparátusának kidolgozásában és az erőforrás-tartalékok kihasználása kérdésének újszerű felvetésével a közgazdaságtudomány számára. További kutatásai bizonyították, hogy a vállalati termelés tervezésével kapcsolatban kialakult lineáris programozási módszer ha-

tékonyan alkalmazható a tervezés és a gazdasági elemzés szélesebb területén is. Az 1959-ben megjelent Gazdasági számítás a források legjobb kihasználására c. munkája az optimális tervezés egyik alapproblémáját oldotta meg: egy egy adott időszakban a népgazdaság számára rendelkezésre álló szűkös források olyan elosztásának a meghatározását, amely maximális eredményt biztosít, figyelembe véve az alábbi három fő követelményt: — szükséges források között

— a munkamegtakarítás törvényeinek mint alaptörvénynek az érvényre juttatása,

— a demokratikus centralizmus elvének érvényesítése a gazdasági feladatok végrehajtásában (pl. az önálló elszámolás fejlesztése a munka szerinti elosztás tökéletesítése révén, a tervszerűség erősítése érdekében).

Kantorovics Nobel-díja is megerősít bennünket abban, hogy érdemes odafigyelni a Szovjet Tudományos Akadémia által végzett, a legkiválóbb közgazdászokat és matematikusokat összefogó, hatalmas apparátust mozgósító közgazdasági kutatásokra, amelyek a tervezés és általában a gazdálkodás tökéletesítését szolgálják.

Abel István

„A holnap elébe” — Ady Endre versének címe, e sorozat mottója. A holnapról szeretnénk üzenetet hozni a holnapba induló társainknak Ady tanítása szellemében.

— Fogékonyak lenni a közélet problémái iránt, a gazdasági mutatókon túl látni és érezni a munka társadalmi, politikai következményeit, a kitűzött célok középpontjába állítani az embert — tömören így foglalja össze dr. Nagy Sándor, a KISZ KB titkára a közgazdász iránt támasztott társadalmi elvárásokat. Vele folytatott beszélgetésünk a sorozat eddigi riportjaitól kissé eltérő, hiszen most nem gazdasági vezető, hanem politikai munkást mutatunk be. Olyan politikai munkást, aki nem is olyan régen még hallgatótársunk volt.

Dr. Nagy Sándor 1970-ben végzett egyetemünkön. Iparvezető volt, gyakornok, majd tanársegéd lett a munkatudományi tanszéken, innen hívták dolgozni a KISZ Központi Bizottságába.

— Tulajdonképpen politikus akartát lenni vagy közgazdász, oktató vagy gyakorlati szakember?

— Közgazdász! Ez azt jelenti — erre már beszélgetésünk elején is utaltam —, hogy elméleti és gyakorlati szakember is, tehát politikus. Nincs ebben semmi ellentmondás. A közgazdasági szakma rendkívül szerteágazó, sokat adó és sok mindennel foglalkozó tudomány, egyszerre vizsgálja a társadalmi, a gazdasági, a politikai törvényszerűségeket, és mindezek hordozóját, az embert. Már az egyetemen kivettem részem a mozgalmi életből, az iparkar titkára voltam, s mint ilyen, a VB, a kari és egyetemi tanács tagja.

— Úgy érzem, nem érti igazán szakmáját az a közgazdász, aki nem politikai és a politikai kérdésekben nem tud helyesen állást foglalni, ha nincs otthon a szakmájában.

— Első munkahelyedél miéért éppen a munkatudományi tanszék választottad?

— A tanultak megalapozása és bizonyos erőgyűjtés céljából is mint kezdő szakember meg akartam maradni az egyetem alkotó légkörében. Érdeklődési köröm több irányú volt, és miután a körül-

mények úgy alakultak, hogy lehetőségem nyílt a választásra, a munkatudományi tanszéken maradtam, mert tudtam, hogy ott kezdettől fogva komolyan számítanak a munkámra, hiszen a tanszék éppen ebben az időben kezdte megtalálni a maga helyét. Ott még nem voltak „nagy öregek” által letakart területek, és így természetesen jobban érvényesülhetett a fiatal-ság kezdeményező készsége.

— Ha jól érezted magad, miért nem maradtál az egyetemen?

— Meghívtak a KISZ KB egyetemi főiskolai osztályára. Amikor átgondoltam a lehetőségeket, úgy éreztem, hogy ott talán még magasabb szinten tudom megvalósítani, amit az egyetemen is legjobban szerettem; formálni a fiatalokat, tehát formálni az életet. A KISZ KB-ban először osztályvezető-helyettes voltam, majd 1974 tavaszán kineveztek osztályvezetőnek és ugyanez év őszén megválasztottak a KISZ KB titkárának. Ebben a beosztásban a KB két osztálya, az egyetemi és főiskolai, valamint a középiskolai és szakmunkástanulói osztály tartozik hozzám, tehát tulajdonképpen az egész diákerület, plusz még az építőtáborok.

— Hogyan rangsorolnád jelenlegi feladataidat?

— Mindig az a legsürgősebb, amit ma kell elvégezni, s mindig az a legfontosabb, amely távlataiban leginkább kihat társadalmunk jövőjére. Tudom, frázisnak hangzik ez így, de mégis ez az igazság. Jölesik, hogy a fiatalok egyre nagyobb része érzi, hogy a KISZ valóban odafigyel gondjaira, hogy a KISZ-hez nyugodtan fordulhatnak, a KISZ megvédi igazukat. A legtöbb teendőnk talán a szakmunkástanulói-intézetekben van. A KISZ „munkáspolitikája” nem merülhet ki a fiatal munkások között végzett tevékenységben, figyelmünknek a munkássá válás egész folyamatára is ki kell terjednie. Egy interjúba azonban nem fér bele minden probléma, s tekintettel a KÖZGAZDÁSZ olvasóira, maradjunk az egyetemen és főiskolai KISZ-szerve-

zetek problémáinál, sőt konkrétan a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem problémáinál.

— Mondd, mi a véleményed, merjünk vitatkozni, vagy törődjünk csak a tanulással?

— A kérdés kissé provokatív, de nem baj, hiszen éppen azt akarom erősen hangsúlyozni, amit legjobb tudásom szerint a ti lapotok, a KÖZGAZDÁSZ is propagál.

Politizálni kell. A közgazdász megnevezésben benne van a politikai tartalom. Az a hallgató, aki nem veszi észre a körülötte zajló életet, nem törődik az egyetem dolgaival, nem igyekszik megjavítani az egyetemi munka légkört, nem formál véleményt, az tulajdonképpen nem közgazdász, még azt is mondhatnám, egyszerűen alkalmatlan annak a munkának az elvégzésére, amit a közgazdásztól várnak.

Az egyetemnek a társadalmi, közéleti gondokra érzékeny, gondolkodó, politizáló egyént kell nevelnie. Mi arra ösztönözzük az egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetünket, hogy legyenek kezdeményezőbbek a demokratizmus további kibontakozásában és ez együtt jár azzal is, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak a munka és tanulmányi fegyelem következtetéséből megszüllítésére, a közművelődés, a tömegsport fellendítésére.

— Mi az előnye a vállalatinál a politizáló közgazdásznak?

— Minden elgondolás mögött látni kell az embert. Tisztán matematikai módszerekkel például nem lehet létrehozni vállalati jövedelem-szabályozási rendszert, szükséges megvizsgálni a reális, valóságos társadalmi problémákat, a bérarányok helyzetét, a munkához való viszonyt, a munkások hangulatát stb. Enélkül ezt a munkát nem lehet elvégezni, ehhez a bonyolult szintetizáló munkához az egyetemen lehet és kell szerezni készséget és ezt a készséget leginkább a KISZ-en belüli munka fejlesztés, hiszen a legfontosabb KISZ-munkák közé tartozik a különböző képviselői tevékenység. Itt nemcsak a jogokkal kell élni, hanem érezni kell azt a felelősséget, hogy

egy-egy döntés sok-sok hallgatót érint, sokak tevékenységére van hatással. Aki ezt a felelősséget nem érzi, az alkalmatlan az ilyen feladat megoldására. Így igazán jó közgazdásszá sem válhat, hiszen aki a közösség dolgában passzív, ha ehhez nincs érzelme, ambíciója, akkor nem alakulhat ki az az alap, amelyre igazi szakmai tudást építhet. Fontos, hogy ezt mindenki megértse és azt is tudja, hogy semmi sem pótolja a szakmai tudást.

A szakmai munka és a politikai munka dialektikus viszonyáról van itt szó, egyik sem igazi a másik nélkül, a két tevékenységnek egymást erősítenie kell.

— A te időszakodban is voltak viták az egyetemen?

— Meghiszem azt. Az akkori oktatási reform sok-sok vitát kiváltott, s most erre a vitákra visszanezve, teljes bizonyossággal állíthatom, hogy azok hasznosak voltak, pozitívan zárdódtak. A hallgatók igen sok problémát vetettek fel és ahol nekik volt igazuk, ott sikerült is eredményeket elérni.

Emlékszem nemcsak egymás között, nemcsak a tanszékkel, hanem az akkori rektorral, Szabó Kálmánnal is sokat vitakoztunk. De ez a sok vita egyáltalán harmonikus kapcsolatot is jelentett, hiszen harmonia nem alakulhat ki vélemény-csere nélkül. Jölesik érzéssel mondhatom, az egyetem vezetőitől Szabó Kálmántól és a többiekől azt tanultuk, tapasztaltuk, hogy bátran megmondhatjuk a véleményünket.

Mindenkor igaz az a megállapítás, hogy elvi alapon vitatkozzunk, ne a hatalom, hanem az érvek erejével. Egy pillanatra sem gondoltuk azt, hogy ellentmondásainknak, vitáinknak káros következménye is lehet.

— És aki ül maradt a vitában?

— Ha az érvek győzték meg, megerősödött benne a cselekvő készség. Ha valakit nem érvekkel, hanem hatalommal hallgattatnak el, a megkeseredettségre lehet a következménye, de nem szabad, hogy ez eluralkodjon. A kudarcból is lehet, sőt kell okudni, a kudarcot tanulsággá kell változtatni.

Koncz János

EPB-tábor Miskolc, 1975

Ez a szokatlan elnevezésű tábor Miskolcon volt július 6-tól augusztus 3-ig. A tábor résztvevői a Lenin Kohászati Művekben dolgoztak. A táborvezetőség kísérleti tábornak tekintette, amelynek az volt a célja, hogy új tartalmi elemek meghonosítása révén továbbfejlessük az eddig bevált nemzetközi építőtáborokat. Eppen ezért több célt tűztünk ki magunk elé:

— Politikusabbá tenni az ifjúsági tábor, hogy ezzel elősegítsük az internacionalista kapcsolatok erősödését; Az egyetemista fiatalok kerüljenek kapcsolatba a munkásokkal, alakuljon ki barátság közöttük, ismerjék meg életüket — ne csak a külföldi, hanem a magyar egyetemistákat is módszeresen megismertessük Észak-Magyarország történelmi és kulturális nevezetességeivel, idegenforgalmi érdekességeivel; Erősítsük és elmélyítsük a magyar és külföldi fiatalok barátságát, aminek az augusztusban megrendezett Magyar—Szovjet Baráti Fesztivál is különös aktualitást biztosított; A fizikai munka, amit végeztünk legyen közgazdasági értelemben is hasznos, azonkívül érdekes.

Az utóbbi szempontból kiindulva, azért választottuk munkahelyül a Kohászati Műveket, mert a kohászat olyan iparág, amely jelentős munkaerőhiánnyal küzd és nyáron a szabadságok idején még inkább szükség van munkásokra. Az LKM konkrét példája: az üzemben dolgozó, mintegy 18 500 munkáson felül még kb. 540 főre lenne szükség. Egy kohászati üzem pedig érdekes és változatos munkahely az építőtáborosoknak, különösen, ha először látnak ilyen közelről, illetve belülről.

Az említett célokból össze is állt a tábor neve Építő Politikai Barátsági Tábor, amelyben 22 szovjet, 10 bolgár, 2 német és 33 magyar fiatal vett részt (az utóbbiak két turnusban). A szovjet fiatalok Moszkvából és Leningrádból jöttek, a Pleshanov Népgazdasági és Togliatti Mérnök közgazdasági Főiskola hallgatói voltak, míg a bolgárok Várnából érkeztek és szintén közgazdász hallgatók.

A tábor ideje alatt a Nehézipari Műszaki Egyetem egyik kollégiumában laktunk, az egyetemi város nagyon szép helyen, a zöldövezetben fekszik, ahol sok lehetőség van a sportolásra is.

A Műszaki Egyetem KISZ-bizottságának vezetőivel jó kapcsolatunk alakult ki és sok segítséget adtak a különböző programjaink megvalósításában. Például az előadásokhoz kaptunk előadótérmet, igénybe vehettük a szélesvásznú filmek vetítésére alkalmas moziatermet, kölcsönkaptuk a disc-jockey klubot, műsorvezetőkkel együtt. A szubjektív feltételeket a tábor sikere érdekében magunk igyekeztünk megteremteni. Vegyes nemzetiségű szobákat alakítottunk ki, ami pedig nemcsak a baráti kapcsolatok kialakulását, hanem az orosz nyelv gyakorlását is elősegítette. Változatos és érdekes programokat igyekeztünk összeállítani, politikai előadásokat, vitákat és kirándulásokat. Hogy a színes, de feszített programokat meg tudjuk

valósítani, mindig délelőtti műszakban dolgoztunk, reggel 6-tól délután 2-ig, és állandó szabad szombatokat kértünk és kaptunk az LKM vezetőitől.

A gyárban végzett munka nem volt könnyű. A fiúk 4—6 fős csoportokban különböző gyáregységben és üzemi részlegekben dolgoztak, a gyári munkásbrigádokban. A Csavargyárban a segédmunkási teendők ellátásáról a présgép kezeléseiig mindent megcsináltak az ott dolgozó fiúk, és munkájuk 120 tonna többlettermelést jelentett a gyárnak. Dolgoztak ezen kívül a táborozók a középhengermű kikészítő üzemében, a bányatámhajtó részlegben és az ifjúsági park építkezésén. A legnehezebb azoknak volt, akik a hengerműben dolgoztak, mert a hőmérséklet ott elérte a 40 fokot, az idomacélszalak pedig a több száz fokot — ezeket kellett ugyanis kötegekbe szedni és darura rakni. De a forróságban dolgozók is példamutatóan helytálltak az ottani munkások véleménye szerint. A lányok természetesen könnyebb, kertészeti jellegű üzemekben és tereprendezés kaptak. A magyar résztvevők között a lányok sokkal többen voltak, mint a fiúk, a vállalatiul nem készültek fel ennyiük fogadására, ezért az ő munkájuk nem volt mindig komoly és főleg folyamatos. Itt vetődik fel a kérdés, hogy bár egyetemünkön több a fiú, az építőtáborokba mindig a lányok jelentkeznek többen — miért maradnak távol a fiúk?

A táborozók átlagosan 107—108 százalékra teljesítették a normát, s a teljesítményükkel a vállalat vezetői meg voltak elégedve. A jó munkánkért — a gyár KISZ-bizottsága és gazdasági vezetése által közösen megrendezett ünnepség keretében — dr. Szeppefeld Sándor általános vezérigazgató-helyettes mondott köszönetet.

Azok a munkások, akikkel táborozóink együtt dolgoztak, érdeklődve és kíváncsian fogadták a magyar és külföldi egyetemistákat. Érdeklődésük érthető volt, hiszen a Lenin Kohászati Művekben még soha nem dolgoztak külföldi fiatalok, először volt nemzetközi építőtábor és első ízben nyílt alkalom, hogy ilyen közelről megismerkedjenek az egyetemista fiatalokkal. Öszintén és nagyon barátságosan fogadtak minket, és miután nem vallottunk szegényt a nehéz munkában — mert a munkások elsősorban azt nézték, hogyan tudunk mi, egyetemisták dolgozni — jó munkahelyi kollektívák alakultak ki. Természetesen akadtak nyelvi nehézségek, mert kevés volt a magyar fiú, és nem jutott minden munkahelyre „tol-

mács”, mert a magyar srácok akarták vagy nem, tolmácsok lettek.

A miskolci munkások vendégszeretéből mindenki meggyőződhetett. Nem győztünk eleget tenni a sok meghívásnak. A csavargyári szocialista brigádok baráti esteket rendeztek munkás-diák találkozó keretében, ahol apró ajándékokkal kedveskedtek a velük dolgozó egyetemistáknak. Ez a találkozó munka után kezdődött, de a vacsora, a baráti beszélgetések, a közös éneklés késő estebe nyúlt... Más alkalommal a Leninrádiók tartottak színes diavetítéssel egybekötött előadást Leningrádról. Múltán aratott nagy sikert a munkások körében. A hengerműben dolgozó moszkvaiak és várnaiak pedig egy 40 perces rögtönzött koncerttel búcsúztak el attól a 40 munkástól, akikkel heteken át együtt dolgoztak. A koncertre rögtön műszak után került sor és az előadók valamint a hallgatók is munkaruhában vettek részt rajta. Tény tehát, hogy a dícsogyári munkások megszerették a nemzetközi tábor résztvevőit és jövőre örömmel fognak találkozni velük ismét.

Mivel a munka fárasztó volt, természetesen jölesett a heti két pihenőnap. Ezeket használtuk fel kirándulásokra. Az eltelt egy hónap folyamán csillagtúra-szerűen bejártuk Észak-Magyarország jelentős részét. Először Lillafüredre kirándultunk az erdei kisvasúttal. Az erdei kisvasút különösen a szovjeteknek tetszett, mert először ültek életükben ilyenén. Lillafüreden megnéztük az egykori 1. alotaszállót, az István cseppkőbarlangot és a kohászati múzeumot, a Hámori tavon pedig vidám evezősversenyre került sor.

Másnap egésznapos kirándulásra került sor Egerbe. Vendégeink megismerkedhettek nemcsak a híres város műemlékeivel, hanem Magyarország török-kori történelmével és az egykori vár alapos megtekintése után a Szépasszonyvölgyi pincék egyikében fejeződött be az ismerkedés Egerrel. A következő úticél Sárospatak. Sárospatakon a magyarok közül is sokan először jártak, azért számukra is érdekes volt az ősi diákváros. A szovjet és a bolgár egyetemisták pedig a Rákóczi szabadságharc történelmével ismerkedhettek meg. Két nappal később autóbussz kirándulást tettünk Monokra és Tokajra. Monokon megnéztük Kossuth Lajos szülőházát. És amíg a busz Monokra érkezett, addig az 1848—49-es magyar polgári forradalomról és a szabadságharcról hallgattak előadást a külföldiek.

Sokunk számára emlékezetes maradt az Aggteleki cseppkőbarlangba tett kirándulás. Legutoljára Szilvásváradra gyalog kirándultunk a festői Bükk-hegységben keresztül. Nagy túra volt, az tény, mert jó 25 kilométert gyalogoltunk. Megmásztuk a Bükk legmagasabb pontját, a 995 méter magas Istállóskőt, ahonnan leereszkedtünk a Szalajka-völgybe.

A tábor politikai életéről és érdekesebb hétköznapjairól a Közgazdász következő számában folytatom írásmot, bevallom azért, hogy minél több hallgatónak csináljon kedvet ahhoz, hogy jövőre vegyen részt ebben a táborban.

Tóth Vladimír

Rajt a gólyaklubban

Két hete „Super-szombat” megkezdte működését a klub. A második foglalkozáson már rögtön újdonsággal lepték meg az érdeklődőket a klub szervezői. Aranyosi Tibor ötlete alapján minden második kedden a „gólyaké” a klub. Az első ilyen foglalkozás után beszélgettem az ötletadóval, aki egyben az első-sők klubjának vezetője.

Tibi — II. év, külkeres — elmondta, ezt a klubot azért szervezték, hogy az első-sők könnyebben megtaláljanak a klubba más rendezvények alkalmával is, másrészt pedig itt csak a gólyákat érdeklő témák kerülnek sorra, ezzel is segítve őket a tájékozódásban.

Első alkalommal a program három részből állt. A „Fórum” vezette be a foglalkozást, amelyen az egyetemi élettel összefüggő kérdésekre kaptak kielégítő, s meggyőző válaszokat az érdeklődők Kollariék Amádiától, Rab Zolától a vb kultúrástól, valamint Muraközi László TDK-jelelőstől. Ezután rövid, világos hangulatú vetélkedő következett, sűrű csokiszállással, majd a hangulatos estét (7-kor kezdődött) disco-show zárta, amelyet két első-ső vezetett.

Ebben a félévben — ki lehet számolni — még három összejövetel lesz az első-sők klubban. A következő foglalkozás előkészítés lesz egyetemünk

legnépszerűbb báljára, a gólyabálra. Ezt követően KISZ-téma kerül napirendre, majd a vizsgákról, vizsgázásról lesz szó.

Tibi elmondta, hogy szeretnénk a jelenlegi első-sők közül utánpótlást kinevelni, akik majd jövőre szerveznék az akkori gólyák klubját, azaz, akiknek a jelenlegi vezetők átadhatják a stafétabotot.

Egybehangzó vélemény volt (klubvezetők és résztvevők részéről), hogy a nyitókлуб nagy-szerűen sikerült, kitűnő volt a hangulat, s akik eljöttek, igazán remekül érezték magukat. Hetvenen jöttek össze az első alkalommal, de bizony többre számítottak, körülbelül 100—120 érdeklődőt vártak. Voltak, akik a tájékoztatás hiányával magyarozták távollétüket. Pedig a beharangozás nem maradt el, hiszen plakáton, rádióon, szórólapokon, valamint az instruktorokon keresztül propagálták a klubot. A klub szervezői (Falussy Gusztáv, Dunai Péter, Marczell András külkeresek) remélik, hogy legközelebb már többen jönnek el.

Tibi kéri az első-sőket, hogy ha bármilyen ötletük van a klubbal kapcsolatban, jelezzék ezt nekik. Egyébként is mindenkit szeretettel várnak, s ezúton is meghívunk az idén beindított első-sők klubjába.

(bors)

Csendes botrány

A Budavári Várpalotában megnyílt a Magyar Nemzeti Galéria. Nem volt különösebb visszhangja, ez már hazai szokás. Mit is kezdjen a közvélemény egy új kultúrpalotával. Azt észre sem veszi, hogy itt nyílt végre lehetőség arra, hogy állandó kiállításon tekinthessük át a magyar művészet történetét, felszabadulásunktól napjainkig. De miért nem tűnik ez fel? Egyszerűen azért, mert ez a kiállítás éppen olyan lagymatag, semmitmondó, semmit nem hangsúlyozó, értékek helyett nevelkeket egyensúlyozó, mint bármelyik kollektív tárlat az elmúlt időkből. E langyos kiállításnak is van azonban néhány vérforraló pontja.

Az első teremben Pór Bertalan remek, fasizmust idéző ítéző bikái mellé Benedek Jenő gyenge, semmitmondó tehene képe került (nyilván a szarvasmarhafélék rokonsága miatt). A kiállítás következő tenné a „szoc, realé” egy régen helytelenül értelmezett stílus pincében őrzött rossz képei szabadultak ide be, élükön egy hatalmas, bár sose

látam volna, Bernáth Auréllal. Bálint Endre, mint az első-sők többsége, egy képpel szerepel, de ő ráadásul epigrammái közepette: éles szem kell ahhoz, hogy a tucait korpa közt felfedezhessük a gyönyört. Kondor Béla megkísérelt Szent Antalját újabb próbaként egy sarokba zárták, ha még ezt is kibírja, hát éljen. Végül hogy kerül az egyetlen Kassák-kép Balogh László nyomozású (mérétevel nyomozású) társaságában, illetve dehogyan végül, csak utójára. Mert ez csak egy pár abból a sok hibából, amely botrányossá teszi a kiállítást, egy állandó kiállítást! Mert kicsi öröm mind emelet, hogy ezúttal bármikor láthatunk egy Vilt, Kerényi, Borsos, Schaár, Varga, Melocco plasztikát vagy egy Pór, Szónyi, Dein, Kokas, Kondor festményt. Miért nem merünk egyszer már rangsorolni és súlyozva bemutatni embereket, életműveket, alkotásokat. Mert az egyenlősdi könnyebb, kisebb a zaj és az ellenállás.

C. B.

Várákózók

Az előző Gyöngyössi-film, a Szarvassá vált fiúk (1974) csillogása és melankolikus epigonizmus, ritikus-misztikus zsűfolttsága, filmművészetünk legrosszabb hagyományait sűrítő-egyesítő oktanal és vértelen, lebegő irracionális humanizmus után — mitagadás, némileg rosszhiszeműen — már csak egy művészi út csodájának végre teljes érvényű beigazolódása volt várható. A Várákózók érdeme semmi több ennél az igazolásnál; nehéz lett volna ezt a feladatot nagyobb meggyőző erővel megoldani.

Inkább filmtörténeti érdekesség, mint peridöntő jelentőségű tanúság amit B. Nagy László, tragikusan elhunyt kritikusunk, a magyar filmművészet immár „pótolhatatlan figyelője” írt 1972-ben, a dilettantizmus rejtelmei cím alatt „Csak annyi biztos, hogy a betegségben szenvedőnek sose az ember fontos hanem a Humanizmus. Sose a tárgy, hanem a jelzője, jelzői, csillogásai számrend. A művész mondani akar valamit; a forma csak annyira érdekli, amennyire mondandóját élesebbé, elvitathatatlanná teszi. Sokszor persze játszik is, ám ilyenkor a játék a tartalom. De ha megszállja a dilettantizmus tébolya, a kimondás helyett a tálalással pepecsel. Onlelkével szépeleg: mi szép, mi csúf, mi fenséges, mi dög-

tes, mi szövevényes, mi kiismerhetetlen, mi csodás az Enem, a Világom, a Minden-ségem. A jelződömpingben itt már a jelzett szó, illetve a birtokos személyrag is jökora hangsúlyt kap.” Hogy hol itt a filmtörténeti érdekesség? Elárulom: B. Nagy László ezt a diagnózist (a dilettantizmusát) a Meztelen vagy című Gyöngyössi-filmem mutatja ki. És az is világos, hogy ez a már genezisében felismert kór azóta, a következő két filmben csak kiteljesedett és elburjánzott.

Nem változott semmi: Az ember helyére került szennelgő, taszító és ingerlő Humanizmus; mítoszok, szimbólumok és ritusok költőnek, úrainak vélt, nyomozó eklekticizmus; mulatságosan komolyan vett, gondolt ürességek, figyelembe nem vett vagy pózáz stilizált értékek, igazságok. Torz maga az alap-elképzelés is, megemészthetetlen ellentmondást hordoz magában: Az irracionális, homályos humanizmus, valóságos, az értelemre alapozott emberi cselekvés, tevékenység nélkül nem más, mint saját maga el-lentéte.

Nagyon rossz film a Várákózók; csod, de az alkotónak talán még mindig érdemes teljesen előlről újrakezdeni művészi pályájának építését.

Zimányi Zoltán

Hallgassuk együtt!

Reméljük, megbocsát! Kroc György ezért a nyilvánvaló és tagadni sem próbált plágiumért, de reméljük, hogy a rádió e nagyszerű sorozatának kisöccseként a mi szerény próbálkozásunk is a közös célt, a zene megszerettetését szolgálja majd. Az első összejövetelt ugyan csak mérsékelt érdeklődés kísérte, de hiszünk, hogy a program javulásával a résztvevők száma és aktivitása is nőni fog.

Konceptióknak lényegét a következőkben foglalhatjuk össze: a klubösszejövetelek gerincét az elkövetkező hét hangversenyeinek (Zeneakadémia, Erkel Színház, stb.) egyikéről szóló műelemző előadások alkotják, amelyekhez minimális zeneelméleti és zeneesztétikai ismertetés is társul. A zenei illusztrációkat — a jellegzetes részleteket, vagy esetleg a teljes művet — hanglemezzel, magnetofonszalagról, alkalmanként élő előadásban mutatjuk be.

Minden összejövetelre meghívunk egy-egy zenészt valamelyik nagyobb zenekarból, aki egyrészt bemutatja hangszereinek karakterét, technikai lehetőségeit, a zenekari hangzásban elfoglalt helyét, másrészt beszél egy-egy zenekar életéről, hiszen a hangversenylátogatók többsége semmit nem tud arról a hallatlanul kemény munkáról, amely a zenekar egy-egy fellépését megelőzi.

Indítottunk egy „kedvenc zeneművem” sorozatot is, amely során a klub hallgató-ságából minden alkalommal más mondja el kedvenc darabjáról azt, hogy miért tetszik neki, mi ragadta meg az adott műben és — természetesen lejtáztott részletek segítségével — megpróbálja felfedeztetni a többiekkel is ezeket a szépségeket.

A klub első műsora a Zene-

akadémián október 30-án rendezett hangverseny volt. Bár kissé körülményesen, de végül is a Közösségszervezés segítségével sikerült jegyet szerezni, és biztos vagyok benne, hogy aki eljött nem bánta meg. Már a bevezető is azt mutatta, hogy nem átlagos hangversenyről van szó. Latinovics Zoltán mondta el Richard Dehmel: Megszentelt éj című versét, majd az Állami Hangversenyzenekar Ferencsik János vezényletével adta elő a vers ihlette Schönberg művét, a „Mégdicsőült éj”-t. Ferencsik ismét megmutatta, hogy keze alatt valóban nagyra képes ez a néha bizony eléggé gyengén muzsikáló együttes. A mű széles érzelmi skálája, gyönyörű tónusai csodálatosan szóltak ezen az esten, az első rész szenvedélyes kitörései, a második rész lírai megnyugtatása és végül a megdicsőülés már-már éteri zenéje rendkívüli megjelenítő erővel hatottak. Külön ki kell emelni a gondnoka gyönyörű szólójának előadását.

A második szám: Mozart Esz-dúr zongoraversenye volt. Schiff András ismét bizonyította, hogy a fiatal zongoristák nemzedék legtehetségesebbjei közé tartozik. Precízen, ugyanakkor hallatlanul könnyedén játszott, lényegét teljesen az előadandó mű töltötte ki, néha még a zenekar dirigálásába is besegített! Sikerének értékeitől semmit nem von le, hogy a mű nem tartozik a legnehezebb Mozart-versenyek közé. A koncertet: Mozart D-dúr, Prágai szimfóniája zárta.

A „Hallgassuk együtt” klub következő összejövetele november közepén lesz a Kinyi klubban. Szeretettel várunk minden zenekedvelőt, olyanokat is, akik csak most szeretnének közelebbi ismeretséget kötni a zenével.

tőpő

Elérkezett az idő

Csumalov, a forradalmár hazatérése Odüsszeuszéval rokon. Több éves kemény harc után végre hazaérkezik, de nem várja más, csak a feledt otthon és a megváltozott, felfordult világ.

A forradalom utáni Szovjet-Oroszország elevenedik meg Heiner Müller „Elérkezett az idő” című darabjában. A színdarab Fjodor Glatkov 1924-ben írt és azóta világsiker aratott regénye, a „Cement” alapján készült. Valóban csak „alapján”, a dráma nem a könyv dramaturgiája, hanem újjáformálása. A történelem, a helytállás, a tömeg és egyes emberek viselkedése, férfi és nő viszonya, a család, a bürokratizmus, a tulajdonosi szemlélet, mind napjaink aktuális kérdései.

A cselekmény az egész ország széttűzött gazdaságát jelképezi, dezorganizálódott cementgyár felállítását körül bontakozik ki. A műben megjelenő típusok az újjászületett rendszerbe próbálnak beilleszkedni. Minden szereplő valamilyen helyes vagy helytelen eszmét képvisel. A darab nem a forradalom utáni helytállást magasztalja, hanem pszichológiailag alátámasztva mutatja meg, hogyan alakult a győzelem az emberek tudá-

tában, hogyan tudta vagy nem tudta követni a változást világnézetük, szemléletmódjuk változása.

A drámába beleépül a görög mitológia, a mitológia egy-egy eseménye adja több jelenet címét, magán vetítés, festés vagy más megoldás formájában olvasható. A brechti stílus folytatása ez. Nincsenek úgynevezett langyos részek. Minden egyes mondat lényeges. A néző nem élheti bele magát a cselekménybe, gondolkodnia kell, állást kell foglalnia, ő is részese a darabnak. A mű elsősorban az értelemre hat, nem az érzelmeire. A rendezés is erre törekszik. A díszletnek, a tárgyaknak, a mozdulatoknak külön tartalmuk van, ezek a darab során kibontakozó különleges szimbólumrendszer részei. Az újszerű színpadi beállítás, a meglepő képek, a mondatok szokatlan hangsúlyozása, amelyek erősebben hatnak alá a mondanivalót, Peter Konwitschny, a Berliner Ensemble rendezőjének munkája.

A művet október 31-én a Nemzeti Színházban mutatják be, Sinkó László és Bodnár Erika főszereplésével, a német dráma ünnepe hétégy eseményként.

Szenay Márta

Ki nyer ma? — Ki nyer holnap?

Kedd, 10 óra 5 perc. Egy-két recsenés és megkezdődik a Ki nyer ma e heti adása, a Ki nyer holnap. Hogy miért e furcsa cím? Mert a szokásos hétfői játék technikai okok miatt meghiúsult, s ha egyszer hétfőn Ki nyer ma van, akkor másnap csak Ki nyer holnap lehet. De félre a tréfával. Sajnos, csak alig néhányan vették észre, hogy valami hiányzik, pedig a rádió mindnyájunknak készült, és a napi kétszer 10 perces adásban a hét folyamán mindenki találhat kedvérevalót. Az érdeklőségre nem mentés, hogy rosszak a technikai körülmények, az aul hangosítása nem megfelelő, itt az adás teljesen élvezhetetlen. Pedig lenne mit élvezni! Minden hétfőn 10 óra 5 perckor rövid játékok nyílnak lehetőség. Feladat: az adott témakörben (irodalom, zene, politika) feltett 5 kérdésből 3 helyes megválaszolása. A tét egy 50 Ft-os könyvtalvány.

Az október 27-i irodalmi játék nyertes Lázár Imre (negyedik-nemzetközi) volt. — Mikor határozta el, hogy játszani fogsz? — Az igazság az, hogy éppen reggeliztünk a büfénél, amikor szóltak, hogy nincs-e kedvünk játszani. Nyolcan neveztünk be a csoportból. Végül is én játszottam. — A nyeremény? Mit veszél rajta? — A könyvtalvány nagyon jól jött. Ezzel már meg tudom venni a világgazdasági szigorlathoz még hiányzó könyvet. — Most, hogy már közelről is látta, vállalkozna-e még ismét a játékokra, politikaira vagy zenére? — Zeneire bármikor, azon

úgy érzem, nem érnék felkészületlenül a kérdések. A politikaira? Talán arra is, ha tudnám, hogy aktuális, napi politikáról vagy régebbi dolgokról lesz-e szó.

Kedvesmálónak még egy győztesrel ismerkedjünk meg. A november 3-i zenei játék díját Galorják Csaba (II. pénzügy.) nyerte, miután a harmadik kérdés után tartalék játékosból fő játékosá lépett elő.

Másodszor vettem részt a zenei vetélkedőn, mindkét alkalommal a barátommal. Először én voltam az egyes számú játékos, most ő, de mind a kétszer sikerült nyernem.

— Szerinted nehezek voltak a mai kérdések?

— Hát... Az első alkalommal könnyebbek voltak.

— Bizonyára sokat foglalkozol zenével, hiszen ahhoz, hogy valaki ilyesmire vállalkozzon, járatosnak kell lennie a zene birodalmában.

— Ismereteim távolról sem mélyek. Inkább csak zenehallgatással szereztem, amit tudok, illetve a tavaly indult zenei klubban, ahol a művek formájával zenetörténeti korról foglalkoztunk, főleg érdelemmel fog meg engem a zene. Lemezzajteményemet magnóra vettem, és most is sokszor hallgatom a kollégiumban, tanulás közben. Az Akadémia hangversenyeire is, amikor csak tudok, elmegyek. Csoportunkból mindig többen jönnek velem.

Láthatjátok, egyik nyertes sem csodabogár. Tehát rajta, gyertek játszani! Találkozunk minden hétfőn 10 órakor az aulában.

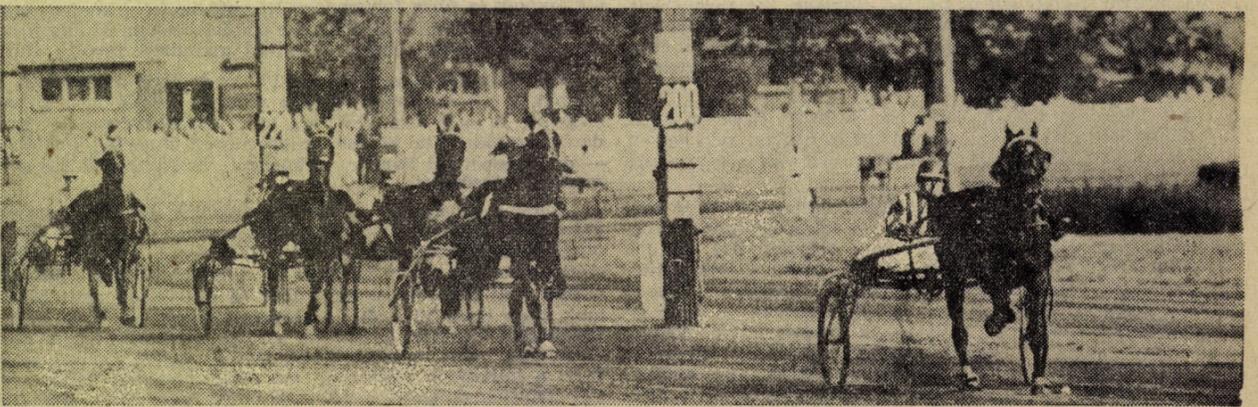
K. N.

kenység, a növekedési üzem, a hatékonyság tervezéséről, az arányosság problémájáról. Kitér az értéktörvény az áruk, a piac szerepére, a termelési eszközellátás rendszerére. Külön részt szentel a gazdasági ösztönzők elemzésének, a nyereségelosztás alapelveinek a technikai korszerűsítés ösztönzésének, a termelési egységeknek, a termelési egységeknek. A könyv végül hosszú távú és közép-távú tervek szerepéről, a tudományos előrejelzés fontosságával és lehetőségeivel, területével, a gazdaságmatematikai módszerekkel foglalkozik. Azzal összefüggésben, hogy Magyarországban meg kell teremteni a feltételeket a tudományos-technikai forradalomhoz, a technika olvasó számára különösen érdekes lehet az a fejezet, amelyben a szerző a Szovjetunióval létrehozott egyesülésekről, azoknak a műszaki fejlődést meggyorsító, a termelési hatékonyságot a nem optimális méretű vállalatokhoz képest, számottevően megnövelő hatásáról ír.

AZ EURÓPAI SZOCIALISTA ORSZÁGOK GAZDASÁGA (KOSSUTH KÖNYVKIADÓ)

Üttörő kísérlet eredményeit adjuk az olvasó kezébe: Az európai szocialista országok több évtizedes fejlődéséről átfogó jellegű, gazdaságpolitikai elemzések alapuló értékelés Magyarországon még nem jelent meg, de a többi szocialista országok tekintve is újdonságnak számít. Fokozza a könyv érdekességét, hogy a KGST-országoktól kívül Jugoszlávia és Albánia gazdaságát is bemutatja. A könyv reális képet fest a szocialista országok eredményeiről, nem imponázis növekedési kimutatásra törekszik, bár dinamikus fejlődésük szinte felmérhetetlen.

Burger Ferenc felvétele

Makarenkó

Idegen, de mégsem idegen

Costa Ricát Közép-Amerika Svájcának is nevezik. Fővárosából, San Joséből jött egyetemünk I. éves hallgatója, José Rosales Obando.

— 1968-ban érettségiztem, majd két évig a Costa Rica-egyetem közgazdasági karának hallgatója voltam az esti tagozaton, s közben dolgoztam.

— Miért nem nappali tagozaton tanulnál?

— Nálunk, Costa Ricában szinte szokássá vált, hogy a középiskolát befejező diákok munkába lépnek és tanulmányukat esti tagozaton folytatják. Két évig eközben egy olyan intézetben dolgoztam,

ahol igen sokrétű munka folyik. Ez az intézmény irányítja kisparszti társulások útján a sorra alakuló termelőszövetkezetek munkáját, hitelt nyújt beruházásaikhoz, az alacsony jövedelmű családoknak szociális támogatást ad. Például egy szegény családból származó diáknak biztosítja a tanuláshoz szükséges feltételeket.

— Ezek után hogyan jutott eszedbe, hogy éppen Magyarországra gyere tanulni?

— Nem volt határozott elképzelésem, amikor jelentkeztem a Külügyminisztériumban, hogy szeretnék külföldön tanulni. Azt, hogy Magyarországra jöhettek, egy szerencsés véletlennek köszönhetem, mert amikor én felvételiztem, csak magyar ösztöndíj volt. Otthoni életemben nagyon keveset tudtam Magyarországról, hiszen középiskolában csak annyit tanultunk, hogy egy Európában fekvő szocialista ország.

— 1974. szeptember 2-án New Yorkon keresztül kelle-

mes repülőút után, izgalmas percek következtek a Ferihegyi Repülőtéren. Kicsit két-sége estem, mert senki nem várt rám, nem tudtam, mit csináljak, hová menjek? Szerencsére találkoztam egy olyan emberrel, aki tudott spanyolul. Elkezdtem mesélni neki a helyzetemről, amikor a hangosbemondó engem szólított, így találtam rá arra a két tanárnőre, akik elem jöttek, de sajnos, nem tudtak spanyolul. Elindultunk a Nemzetközi Előkészítő Intézetbe. Nagyon furcsa volt ez az út, mert egy szót sem tudtunk váltani. A NEI kollégiumában jó négy órát töltöttem majdnem néma ként, míg este érkezett végre két regebbin itt tanuló costa ricai diák, akik hasznos tanácsokat adtak a kollégiumi életbe való beilleszkedéshez, nyelvtanuláshoz. A nyelvtanulás eleinte nehezen ment, mert egy olyan csoportba kerültem, akik már két hete kezdték tanulmányukat. De később jutott idő kirándulásra, szórakozásra is.

— Hová jártál kirándulni és mit láltál érdekesnek?

— A legérdekesebb talán a Balatonnal való első találkozásom volt, rengeteg csodálatos dolgot hallottam róla. Aztán elmentünk Balatonfüredre és bevallom, egy kicsit csalódtam. Jártam még Vácot, Sopronban is. Ezekben a kirándulásokon nemcsak a városok műemlékeivel, nevezetesen a vidéki városok életével, szokásaival, és sok más érdekes dologgal, amit hosszán sorolhatnék.

— Mi ez a sok más érdekes dolog?

— Például, hogy az emberek az üzletekben, autóbussz-megállóknál hosszú sorokban türelmesen várnak, engem ez meglepett, hisz nálunk az emberek nem ilyen türelmesek. Meg például most a nyáron dolgoztam egy textilgyárban, ahol nagyon sok munkás életével megismerkedtem és bepillantást nyertem a szocialista gazdálkodás módszerébe is.

— Hogyan illeszkedtél bele az egyetemi életbe?

— Az egyetem számomra új világot tárt fel. Barátaim, ismerőseim, főleg az egyetemisták közül kerülnek ki, ők mindig szívesen segítenek nekem, ha szükség van rá. A kollégiumban is nagyon jól érzem magam, a szép környék és a vidám társaság ellensúlyozza azt, hogy egy kicsit messze van az egyetemtől. A segítségnek a közösségi életnek máris érzem a hatását, most már szinte semmi problémám nincs az előadások megértésével.

— Gondolkodtál-e már azon, hogy milyen területen akarsz majd dolgozni az egyetem elvégzése után?

— Persze. Én ezt már akkor tudtam, mikor idejöttem. Otthonról kéthetenként kapok újságot és gyakran eszembe jutnak azok a szegény emberek, akiket a munkám során ismertem meg, s hogy tovább is tudjak rajtuk segíteni, visszamegyek az intézetbe dolgozni.

Safiqul Islam

Szeptember 15. — Újra együtt! Beköltöztek a törökbalinti fiúk is, mi pedig szobáról szobára járva kerestük a régi barátokat, miközben hatalmas rohanás, izgalmas nyári élménybeszámolókat követték egymást. Nemcsak az első napok, de az első hetek is valami furcsa, várakozásteli hangulatban teltek el. Az egyetemen ugyanakkor a régi kapcsolatok meglazultak, vagy talán fel is bomlottak. Kétségbeesetten kerestük az ismerős arcok mögött a tavalyi embert, a tavalyi barátot, a kollégiumban egy kedves, otthonos pillanatot; kerestük helyünket a csoportban, kerestük helyünket a szobákban és kerestük azt, hogy egyáltalán hova is tartozunk.

Jó három hét telt el, míg egy kicsit magunkra találunk. Most kezdtük igazán értékelni, hogy vegyes kolosz lett a Makarenkó és rájöttünk, hogy csak rajtunk múlik az, hogy milyen hangulat fog „újhón” kialakulni. E gondolatokkal parhuzamosan már az előkészítés is megkezdődött. Szobánként javaslatot tettünk arra, hogy kiket szeretnénk vezetőknél megválasztani. A legtöbb szavazatot kapó emberek felkerültek: egy jelölőlistára, a végleges döntés azonban csak október 8-án, a lakógyűlésen született meg. Igen szoros küzdelem (3-szor megismételt szavazás) után a DB-titkár Kiss Ági lett; a másik jelölt Bona Agnes pedig a legnagyobb szavazattal a DB-tagok listájára került föl. Az ötagú DB mellett megválasztottuk a három tagú felügyelő bizottságot is, majd Vajda Lajos, a kollégium új igazgatója ismertette a kollégiumi terveket. Egyetemi döntés alapján az idén várható bizonyos változások. A legszembetűnőbb talán a kollégiumi index (kísérleti jelleggel) történő bevezetése.

Terveink: Az októberi DB-üléseken rengeteg izgalmasnak ígérkező terv hangzott el. A perui kiállítás közösen fogjuk megtekinteni, vetélkedőket szervezünk és a tavalyihoz hasonlóan áprilisban egy hajókirándulást is. Kijesztjük a pinceklubot, szervezünk új sportfelszerelést, beindítjuk a klubéletet. Éppúgy, mint a Kinizsinek és a Veres Pálnéknak, végre nekünk is meglesz a saját klubéletünk. Végre egy kis mozgás, hát mégis csak megindul az élet a kolozsban. De miből? Percek alatt kiderült, hogy a lelkesedés anyagi alapok nélkül semmit sem ér. Hogyan fogunk egy jó kis sportéletet kialakítani, na és mi lesz a klubbal? A kérdés első felét rögtön megoldódt. Kapunk támogatást a testnevelési tanszéktől. A tanszék az idén 45 ezer forintot kapott a kollégiumi tömegsport támogatására, amit a következőképpen osztottak szét: Kinizsi 20 ezer forint, Makarenkó 10 ezer forint, Törökbalint 5000 forint, Veres Pálné 10 000 forint.

Most a kérdés második fele következik. Pinceklub.

Már régóta a pusztulás képét mutatja. Sivár, poros helyiség, ócska bútorokkal (bútorokkal??) telezsúfolva. Ezt a pince kénye elettől, rögölttől, itt kéne hangulatos, magas szintű rendezvényeket szervezni, ennek a klubnak kellene pótolni mindazt, amit a kollégiumi szobákban nem kaphatunk meg. Makarenkó = nyelvi intézet + kollégium. Nagyon jól tudjuk azt, hogy a jövőben sem lesznek szebbek a szobáink, sem pedig tágasabbak, mert mi kollégisták a nyelvi intézet rovására nem terjeszkedhetünk. Sőt, hamarosan a pincerendezés teremtől is búcsút vehetünk. Változás sem most, sem a következő évben nem várható. Hát akkor csináljunk ott változást, ahol lehet! Hozzuk renébe a klubot! Vállaljuk a takarítást, a dekorálást és a klubprogramok folyamatos szervezését. Mi — kollégisták. Mi fogjuk helyrehozni,

ni, de nemcsak a magunk számára. Sok csoportösszejövételt, kari bulikat, pol. kulturális rendezvényeket tartottak már eddig is itt. Nemcsak a kollégiumunk, de az egész egyetem érdeke is a felújítás. Ezért szeretnénk kérni, és kérünk is anyagi támogatást az egyetemi vezetéstől. Kb. 15 ezer forint értékű berendezésre lenne sürgősen szükségünk!

Most akkor nézzük meg azt is, hogy milyen konkrét dolgok várhatók a következő hetekben?

Október 22. egy szinte csodával határos datum. Kivonul a festőbrigád. Nagyszabású dolgokra ugyan senki se gondol, de a részleges felújításnak is nagyon fogunk örülni. A félemeletig a falak olajlábazatot kapnak, rendbe rakják, kifestik a mellékhelyiségeket és a folyosókat. Ezeket hallva, rögtön feltettem a kérdést Kiss Antalnak, a műszaki osztály csoportvezetőjének: Ha úgyszólván itt lesznek a festők, nem lehetne-e egyidejűleg a klubot is kijesteni. Így anyagot és munkaerőt tudnánk megtakarítani és egy csapásra megoldanánk a rendezés problémáit. A kérdésre adott válasz nagyon biztató volt. Elfogadták a tervünket. Rendbe hozzák a pinchehelyiséget, ha lehet, az itt dolgozó festők fogják kimázolni, de ha ez nem megy, mi magunk fogunk festeni. Természetesen úgy, hogy megkapjuk a szükséges anyagokat is hozzá.

A fő problémák mellett még sok más megoldatlan kérdés is van nálunk. Ezek között is fontos helyet foglal el a „telefonéma”. Felirat a dobozon: A telefon nem működik! Már hogyne működne! Csak bele kéne dobni a tantszti, tárcsázni és máris beszélhetnénk. Beszélhetnénk, de nem dobjuk bele a tantszti, nem tárcsázunk és így nem is beszélhetünk. Csak tisztas távolságból nezegetjük a misztikus telefont és magunkban azért fohászunk, hogy legyen már tiszta a levő, üres a porta és akkor... akkor bedobnánk a tantszti, végre beszélhetnénk. Persze. Telefonon. Nem tévedés. Ezen a hagyományos, tantszti távolságból feketefele telefonon, ami itt függ árván a porta előtt, rajta a figyelmeztető felirattal, nem működik. És bár a telefonunknak semmi baja, számunkra mégis igaz a felirat. Ugyanis a kollégium nem vállalhatja a hosszú beszélgetésből adódó pluszköltséget. Vagy ezt a költséget lehetne 3 percre átállítani. Sajnos, se a gondnoki irodában, sem pedig a gazdasági irodában nem kapunk biztató választ. Minden a postai igazgatóságtól függ. És még egy: a kérvény már egy hónapja bent hever. Ki tudja, meddig?

Végül egy jó hír: november 1-től beindul a kollégiumi bisztró. Harmadosztályú árakon, 6-7 fogás között lehet majd választani. A büfé vezetőjével beszélgettünk, de arra a kérdésre ő sem tudott választ adni, hogy milyen jegyekkel fizethetünk majd itt. Kérdésünk, érvényesek lesznek-e az egyetemi a la carte jegyek? Azt hiszem, a felújított büfé a bisztró beindítása után közkedvelt helyünkké válik majd, ha egy-két plakáttal meg feldobjuk. Mindezekben túl pedig innen fogunk beszerezni a táncos rendezvényekre a büféárukat. A megmaradt élelmiszereket, italokat visszaveszik, így ebből számunkra semmi anyagi probléma nem származhat.

Mindent összegezve, a festés, berendezés és a büfé-ellátás megszervezése után, úgy érezzük, semmi akadály sem lesz a klubunk beindításának. Nagyon várjuk. És várunk titeket is a Makarenkóba. Gyertek!

Szalay Ibolya

KSC-hírek

A legutóbbi számunkban a női röplabdacsapatunkat dícsértük az MRSZ kupában elért jó eredményekért. Az utóbbi két héten viszont a kosarasok vették át a főszerepet. Elsősorban a férfiak, akik most már sorozatos jó eredményekkel hívják fel magukra a figyelmet. Kiemelkedő sikerük volt szerdán az NB I-ből tavaly kiesett, és eddig a bajnokságban vezető Csőszerele elleni tizenegypontos biztos győzelem. Ez azt jelenti, hogy csapatunk továbbra is harcban áll az NB I-be való feljutásért, sőt, esélyei ezzel a győzelemmel jelentősen megnövekedtek! Gratulálunk a csapat teljesítményéhez, viszont kérünk mindenkit, akinek egy kicsit is szívügye a sport, a KSC hírnevének növekedése, jobbján el a hátralevő mérkőzésekre! A csapatnak nagyon sokat jelentene, ha egy lelkes és minél nagyobb számú szurkolótábor segítené a még jobb eredmények elérésében. Azt hiszem, mindannyiunknak nagyon jó lenne, ha jövőre NB I-es mérkőzéseket láthatnánk a Kinizsi utcában!

EREDMÉNYEK:
Nyíregyházi Tanárképző-KSC 73:96 ld: Némethi G. (36), Lupis J. (23); KSC-Kőbányai Sörgyár 85-64 ld: Némethi G. (31), Lupis J. (26); Csőszerele-KSC 70:84 (!) ld: Némethi G. (24), Lupis J. (27); Kamarás I. (18).

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:
NB II. Keleti Csoport
1. Csőszerele 21 17 4 1727:1374 38, 2. MEAFC 20 17 3 1522:1220 37, 3. KSC 20 15 5 1656:1406 35, 4. BEAC 20 15 5 1517:1394 35.

TOVÁBBI PROGRAM:
november 12. KSC-Kandó Kinizsi utca 19 óra 20 perc. November 16. Kinizsi utca KSC-ASE 11 óra.

Nők Bp. I. o. BEAC II-KSC II. 49:54 ld: Varga Zs. (21), Csirmaz V. (13).

KERÜLETI BAJN.:
PSZFSK-KSC III 36:61 ld: Varga J. (22), Gál E. (11).

RÖPLABDA:
Nők MRSZ Kupa: Bp. Spartacus-KSC 3:1; KSC-U. Dózsa 0:3. Az MRSZ Kupa befejeződött, egyelőre csapatunk végző helyezéseiről nem tudunk beszámolni, mivel néhány elmaradt mérkőzés még lejátszásra kerül.

Férfi NB III. KSC-Láng SK 3:2. **KÉZILABDA:**
Férfi Bp. III. o. KSC-Rákócsméti TSZ SK 17:16. Itt is befejeződött a bajnokság, csapatunk a IV. helyen végzett.

Taróczy újra bajnok

Ezüstérem!

Az olimpiai döntőbe jutott röplabda-válogatott Az ülésorban jobbról a 2. Biszku Éva

— Véletlenül lettem röplabdázó. Úsztam a BVSC-ben, és az Újpesti Dózsában, szerettem a labdajátékot, a középiskolában, ahová jártam, de sohasem gondoltam komolyan arra, hogy végül is ezt a sportot választom. Ha a nővérem, Judit, aki akkor már régóta játszott, nem beszél rá a röplabdázásra, magamtól biztos nem kezdtem volna el edzésre járni 1970 januárjában. De nem bántam meg, csodálatos játék tud lenni a röplabda!

— 1970 októberében meghívtak a ifjúsági válogatott keretébe. Jó kis csapat volt az akkor, amit az is bizonyított, hogy a jelenlegi felnőtt válogatottból hatan voltunk tagjai az akkori ifi-válogatottnak. Több mint két éve röplabdáztam már 1972-ben, amikor felvettek az egyetemre. Ettől kezdve bizony kissé nehezebb lett a helyzetem. Nem könnyű dolog a tanulást összeegyeztetni az élsporttal, legalábbis nekem nem ment könnyen. A munkával pedig szerintem szinte teljesen lehetetlen, és én úgy gondolom, hogy sajnos a válogatottsággal járó külön elfoglaltságot nem tudom majd vállalni, ha az egyetem elvégzése után elkezdek dolgozni. De hát ennek eldöntésére még bőven van idő!

— 1973 és 1974 ismét két fontos év volt a számomra. 73-ban voltam először válogatott, 74-ben pedig világbajnokságot volt Mexikóban, amelyen részt vettem én is. Hatodikak lettünk, tehát egy hellyel végeztünk rosszabbul, mint az olimpián 72-ben, München-

ményekhez és ahhoz, hogy mélyebb mélyrebbre egyre inkább „közelebb” kerüljünk egymáshoz. Egyre inkább „csapathangulat” alakult ki, ilyen jó szellemű, lelkes válogatottban, az az igazság, hogy még sohasem játszottam. — A selejtezőben még kétszer játszottunk, és győztünk 3:0-ra az NSZK és Jugoszlávia ellen. Ezzel tehát veretlenül kerülünk a döntőbe!

— Számomra azonban az öröme egy nagy adag „üröm” is vegyült. Ugyanis még a selejtező mérkőzések alatt egy, a derékfájdalmamra kapott injekciótól érgyulladás kaptam a karomban, így a döntő további mélyrebbre vastagon befászlított — és időnként tényleg nagyon fájo — karral kellett végigjártanom.

— Egy kis „botrány” előzte meg a döntő mérkőzéseit, tudniillik a szervező bizottság — a televízió kérésére — megváltoztatta az eredeti sorsolást. Ettől nagyon ideges lett mindenki, csapatvezetők, szervezők, edzők, játékosok, csak mi játékosok nem. Mi úgy is tudtuk, hogy ez végül is teljesen mellékes kérdés. Győzni ugyanúgy lehet az első napon egy adott ellenfél ellen, mint az utolsó napon. És győztünk is a döntőben még háromszor — Csehszlovákia, Bulgária és Lengyelország ellen. A Szovjetunió elleni egyetlen vereséggel végeztünk a II. helyen. A szovjet csapat kiemelkedett játéktudásával a mezőnyből, főlegnyesen és teljesen megérdemelten nyerte az EB-t. De úgy érzem, a mi második helyünk is reális volt, és nagyon boldogok voltunk mindannyian, hogy részesei lehettünk a magyar női röplabdásport legnagyobb sikerének!

— Jövőre olimpia lesz Montreálban. Az EB ezüstérem biztosította a selejtező nélküli részvételt csapatunk számára. Az esélyeink? Nem tudom, nagyon nehéz lesz, ott lesznek az ázsiaiak is (Dél-Korea, Japán), Kuba is — csupa „nagy hatalom” sportágunkban. Én bízom benne, hogy a nagy konkurrencia ellenére is sikerül túlszárnyalnunk a müncheni olimpián: elérjünk ötödik helyezést!

Elmondta: Biszku Éva, az egyetem IV. éves, belker. szakos hallgatója, a KSC női röplabdacsapatának játékosá. az 1975. évi jugoszláviai EB-n II. helyet szerzett magyar válogatott tagja. Feljegyezte:

Ujvári József

Jiri Sliva karikatúrája

Felszólalás előtt

Reszkető lábakkal ül egy nagy teremben, s pont úgy érzi magát, mint róka veremben, amelybe a medve helyett beleesett, hiába ravaszság, az eset megesett. (Hegyeznek zabszemét, nem is egyet, százat, s míg a gőzkalapács szétveri a házat, a zabszemnek helye szűkebb lesz, nem tágabb.) Bár mindenki fázik, neki melege van. Bár arcán nem látszik, de már elege van. Ül nyugodtan székén (6 lép fel a végén): „Van még idő bőven, megfagyni a hóban. És ha a végére mindenki megfázik és a sok zsebkendő — nem könnyben, de — ázik, ha a fül eldugult, arról jégcsap esüng le, és a sok professzor plusz tíz fokra hült le, nem figyel már senki — csakúgy, mint korábban — könnyű felolvasás, messze ragad vágyam, lelki szememben feltűnik az ágyam, meleg paplan, párna, meghitt kicsi szoba, bár e meleg ágyból ki se jöttem volna, bár ne lennék itten, hanem lennék máshol. Varsóban, Kievből, Moszkvában vagy bárhol! De a sanyarú sors e terembe vetett, és bár zsenge szívem cseppet sem repesett, kiutat riadtan hasztalan kerestem, mégis én kaptam meg e kínos szerepet.” Így emészti magát, míg a szónok beszél, és közben reméli, jobb napot is megél. De már övé a szó, jártnai kell száját, micsoda szerencse, hogy nem látni lábát, melyet a remegés oly kitarlóan jár át.

Dr. Sz. E.

Öntsünk tiszta vizet a nyílt kártyák közé

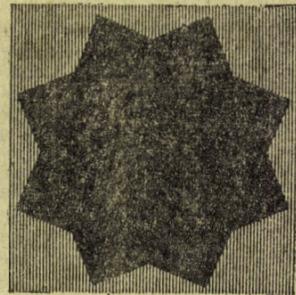
Mondjuk meg bátran a véleményünket. Mert nem elég, hogy a zsbongóban kártyáznak, de hogy még a blattot is verik, az már sok. Az ördög bibliájáról most ne is beszéljünk, mert az úgy kezdődik, hogy: mi kártyánk, ki vagy a mennyekben...

Szóval megint kártyáznak. A zsbongóban. Őket még az egyetemi rádió sem zavarja, pedig az is elég hangos. Ti miért kártyáztok tanulás helyett, kérdem a fiúkat? Mi nem tanulás helyett kártyázzunk, nekünk ez a tanulás. Néha előadásra is bemegyünk. Jól van fiúk, és miért? Télen kezd már itt a zsbongóban ledolgozni, az előadásban legalább fűtenek. S nem zavar benneteket az előadás? Á, azt már megszoktuk. Egy időben voltak olyan elképzeléseink, hogy a zsbongóba tegyük át a pg-előadást és mi mentünk volna az előadásba, de az egyetem vezetősége nem állt melénk. Hát a KISZ? Kérdeztem. Legyintenek a fiúk, igazi kártyás legyintéssel. S nem zavar benneteket, hogy itt körülöttek egyetem van? Körülnéznek, a fiúk igazi kártyás körülnézéssel. Egy kicsit zavaró, mondják, de az még jobban zavarja, ha csak általános iskola lenne. Mert így, ha megszívom az orromat, egyúttal egy csomó tudást is beszíptom.

Ettől kicsit felvidultam. Mégsincs baj a tömegsporttal, elég csak végignézni az itt kártyázó tömegekben, s bárki megláthatja. Torna órán is ilyen aktívak vagytok, kérdem a fiúkat? Mi fel vagyunk mentve tornából, mondják. Ez nálunk a felvétel feltétele. Anélkül nem lehet. Mert a sport meg a tanulás egész embert kíván, s nem maradna idő különben a kártyára. Érttem fiúk, mondom, s hát a matek hogy megy? Nem lesz ciki a vizsgán? Rám néznek. Nem értik a kérdést. Már miért lenne, mondja az egyik. Igaz, összeadni még nem mindegyikünk tud, de osztani, azt igen. Na, Oszi, osszál már, szól a melléte ülőre, aki egy kicsit elmélázott. Megnyugodtam, jó kezekben van a kártya. Csak az a szegény népgazdaság, azzal mi lesz?

De aztán ezt mondtam a sötét gondolatnak: menj innen te sötét gondolat, nem látod, hogy a kártya jó kezekben van? Ha meg esetleg elvetjük a kártyázást, úgy is jó, hiszen tudjuk: ki mint vet, úgy arat.

F. P.

— K —

Diszlet a gólyabáti kabaréhoz

SPORT

Sportolási lehetőségek — mindenkinek!

Az utóbbi időben a nem versenyszerű sportolásra a lehetőségek egész sorát teremtetjük meg, ezekről azonban meg lehetőségek kevesen tudnak. Ezért kerestem meg a testnevelési tanszéken Török György elvtársat, aki a tanszék képviselője az Egyetemi Tömegsport Bizottságban.

A kötelező testnevelési órákon és a sportklub keretében belüli rendszeres, versenyszerű sportolási lehetőségek mellett az Egyetemi Sportbizottság-albizottságon, az Egyetemi Tömegsport Bizottságon keresztül — a tanulóifjúság részére differenciált testnevelési és sportolási lehetőségeket biztosít — kezdte a beszélgetést Török elvtárs. — A lehetőségeket nagymértékben korlátozzák a létesítménynevelési, az órarendi és tanulmányi elfoglaltságok, valamint az általánosan jelentkező időhiány. A Tömegsport Bizottság azok számára kíván lehetőséget biztosítani, akik igénylik a mozgást és élni kívánnak a biztosított lehetőségekkel.

— Melyek ezek a lehetőségek? —

A Tömegsport Bizottság a KISZ-kari és kollégiumi szervezeteinek segítségével sportfelvételi hálózatot épített ki és megrendezi a tanulóifjúság által igényelt sportágakban a házbajnokságokat. Az őszi időszakra esnek a kari bajnokságok, tavaszra pedig az egyetemi szintűek. Ezeket az Egyetemi Rádió és a zsbongóban elhelyezett sportfaliújság segítségével propagáljuk, a részletesebb tájékoztatást és a nevezések összegyűjtését a kari sportfelvételi végzik. A szervezett házbajnokságok mellett azok számára, akik versenyezni nem kívánnak, fakultatív testnevelési alkalmak állnak rendelkezésre — korlátozott mennyiségben. Ezeket előre kell rögzíteni a testnevelési tanszéken, szükség esetén több csoportot is összehívunk. Ezenkívül csatlakozni lehet a Sportuszodában tartott testnevelési órákhoz is, ezekre az órarendnek megfelelően 8, 10 vagy 12 órakor a helyszínen

lehet jelentkezni. A konkrét időpontokról szintén a tanszék nyújt tájékoztatást.

— Milyen lehetőség van azok számára, akiknek ezek az időpontok nem felelnek meg? —

A Pálffy Kórház szabadteri pályáit — az egyetem-től mindössze negyedórányi utazással megközelíthetőek és kulturált sportolási lehetőségeket biztosítanak — a hét minden napján, a testnevelési tanszéken beszerezhető belépőjegyekkel, öntevékeny csoportokban lehet használni. A kari sportfelvételi kapható Rudas uszodai jegyekkel lehet még úszni menni tetszőleges időpontban. Ezenkívül a Kinizsi kollégiumi, a kollégiumi sportfelvételtől is kaphatnak a Sportuszodába belépőjegyeket.

— Az egyetemen belül milyen sportolási alkalmak vannak? —

Az egyetemi tornaterem szabad időszakaiban itt is le-

hetőség nyílik kosárlabdázásra. Asztaliteniszezni és sakkozni a Kiss Gyula szertárostól felvett felszereléssel lehet, a nap bármely szakában.

— Milyen tanácsot tud még adni Török elvtárs a diákoknak? —

Meglehetősen könnyű dolog azt állítani, hogy „sportolni akarunk, de nincs rá lehetőség”. A krónikus létesítményhiány országos jelenség, ezért ki kell használni az olyan lehetőségeket is, mint például a Kinizsi mellett levő dühöngő, továbbá mindenféle létesítményigény nélkül nagyszerűen lehet hódolni az egyik leg-egészségesebb sportnak, a természetjárásnak. Ehhez sátrakat, gumimatracokat, síleceket és egyéb felszereléseket, szintén Gyula bácsitól lehet igényelni ingyenesen vagy minimális térítés ellenében.

Tóth Ferenc sportfelvétel

Kollégiumi sport

Október 25-én sportnapot szervezett a törökbálinti DB. Az asztaliteniszező és a férfi-focijáték Törökbálinton, női labdarúgónak a Veres Pálné Gimnázium pályáján mérték össze tudásukat. (Az eredetileg tervezett harmadik sportág — a kosárlabda — pályahiányában elmaradt.)

A torna első helyezettje: — asztalitenisz: Törökbálinti kollégium, női labdarúgás: Veres Pálné kollégium, férfi labdarúgás: Törökbálinti kollégium.

Akkik részt vettek ezen a sportrendezvényen, azt hiszem, nem bánták meg. Fáradtan ballagva a buszmegálló felé Törökbálint poros utcáján hallottam a „versenyzők” végső, egybehangzó véleményét: „jót mozogtunk”. Sajnos, azonban ezt csak azok mondhatják el, akik ott voltak, s ez nem több mint 60 egyetemista. S ha azt nézzük, mi van a többi 800-zal, akkor bizony nem dicsekedhetünk a tömegsport aktív művelésével. Nem akarok ebből az egy esetből olyan következtetést le-

vonni, hogy csak 60 kollégista sportol, de mindenképpen megjegyzendő, hogy a Varga Jenő kollégium nem indított női csapatot, ami azt jelenti: a 3-5-ik évfolyamos lányok — tisztelet a kivételnek — vagy nem igénylik a sportot vagy nem szeretik a futballt, vagy pedig a sportfelvétel nem fejtett ki agitatív tevékenységet.

Megjegyzendő még, hogy a szakkollégium nem indított férfi-foci csapatot, holott a labdarúgás a Veres Pálné utcában igen népszerű. Házbajnokságot — SZA-VE kupát is szerveztek. Vajon lebecsülték saját képességeiket vagy a többiekét, avagy a törökbálinti pályát volt mesze, nem tudom. De módszertanilag sem volt helyes, hogy a kollégista közvélemény középpontjában álló „mintakollégium” azt a látszatot keltsse, hogy tagjai lebecsülik a test művelését.

Szűcs István KDB sportfelvétel

Kié a tornaterem?

A Közgazdaság legutóbbi számában olvastam a következőket, Kocsi Ilona „Egészséget vita helyett...” című cikkében. (Az írás a Kinizsi utcai Varga Jenő kollégium lakógyűléséről tudósít): „A kollégisták másik érzéknyelése az épületben levő tornaterem használata. Pontosabban: a használat megtiltása. Tudniillik ezt a tornatermet az egyetem mindennemű szakosztálya, hivatásos sportolók használhatják, a kollégisták számára azonban elérhetetlen álmoknak tűnik. Illetve elméletben ez nem lehetetlen, a gyakorlatban az: Adva van pár időpont a délelőtti órákban, amikor a diákok többsége órán van, az esti órákban, amikor mindenki ráérne, szívesen mozogna egy kicsit, a tornaterem tabu a nem hivatásos sportolók számára. Igaz fontos, hogy egyetemünk sportolói megfelelően fel tudjanak készülni versenyekre, de azért az úgynevezett tömegsportot sem szabad figyelmen kívül hagyni. A sportot szakosztályon kívül is lehet szeretni, s igény is van művelésére. Főleg, ha a lehetőség az épületen belül van.”

Előjáróban csak annyit, hogy félreértés ne essék a továbbiakban, mondandóm kapcsán, szeretném kihangsúlyozni: teljesen jogos igény és kívánság az, hogy mindenki számára, aki mozogni, sportolni, szórakozni akar, és ezt nem tudja, vagy nem akarja szakosztályi keretek között csinálni, biztosítva legyenek ennek személyi és tárgyi feltételei. Csakhogy... Éppen a sport területén és különösen az egyetemen és főiskolai sportban (a jelenlegi legfelsőbb sportvezetésnek az egyetemi és iskolai sportra vonatkozó koncepciója

alapján) a tárgyi feltételek kielégítése gyakorlatilag a minimum szintjét is alig éri el. Így a mi egyetemünknek is egyetlen, szabályos méretű, használható tornaterem áll rendelkezésére. A kérdés tehát úgy merül fel, hogy kiknek kell elsőbbséget biztosítani a terem használatában. Azoknak-e, akik néha-néha úgy gondolják, hogy most éppen lenne kedvük egy kicsit sportolni is, vagy pedig azoknak, akik évek óta rendszeresen tevékenykednek valamelyik szakosztályban, akiknek lét-elemük a sport, a játék. (Lételemük, de nem abban az értelemben, ahogy az idézett cikk írója leírta. Ők egyáltalán nem hivatásos sportolók, ez a kifejezés egészen más jelent. Akkor beszélhetünk hivatásos sportolóról, ha valakinek elsőrendű élettevékenysége, megélhetésének forrása a sport. Márpedig a KSC-szakosztályokban a sportolók döntő többsége éppolyan egyetemista, mint a cikkíró vagy én, így az a másik gyakran hangoztatott vád sem igaz, mely szerint a szakosztályi tagok jó részének semmi köze az egyetemhez, éppen csak anyyi, hogy mezikön a KSC-felirat olvasható. Még annyit szeretnék ehhez hozzátenni, hogy ha valaki körülnézne a többi magyar sportegyesületben, hogy ott milyen arányban vannak azok, akik közvetlenül kötődnek klubjuk bázisszervéhez, akkor rájöhetnek arra, hogy az egyetemi csapatoknál, így a KSC-nél is, messze jobb ez az arány, mint bárhol.)

Az sem teljesen helyénvaló megállapítás, hogy a tornaterem használata megtiltott a testnevelési tanszék részéről, és hogy ez „a kollégisták számára elérhetetlen álmok”.

Igenis, adott jónéhány időpont, és nemcsak a délelőtti órákban, hanem délután az edzések előtt is (általában kettőtől négyig), amikor bárki lemehet, sportolhat, ha akar. Ha akar, és éppen ez az igazi probléma, mert saját tapasztalataim szerint ezen alkalmakkal nem igen éli senki, három-négy állandó résztvevőn kívül. Márpedig, ha ilyen erős a kívánság, az igény, a sportolásra, akkor ennek itt is meg kellene mutatkoznia (sajnos nem mutatkozik meg).

Még egy gondolat. A cikk címében azt kérdeztem, hogy kié a tornaterem? Erre kellene még válaszolni, hiszen úgy gondolom, hogy ebben is alapvetően téves „eszmék” alapján ítélünk. A tornaterem az egyetemé, tehát nem a Kinizsi utcai kollégiumé, használatának irányításában pedig a testnevelési tanszék illetékes. (Ez akkor is így van, ha nyomtatékosan még egyszer elismerem azt, hogy nagyon jogos az az igény a kollégisták, de nemcsak a kollégisták, hanem mások részéről is, hogy igenis törődjünk a tömegsport fejlesztésével, teremtjük meg a testedzési lehetőséget mindenki számára.)

Ujvári József

ROZSDALDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

Felvétel szerkesztő: FARKASINSZKY TIBORNE

Szerkesztőség: Budapest IX., Dimitrov tér 2.

Telefon: 257-207

Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha L. tér 3.

Felvétel kiadó: Csollány Ferenc

Szakra Lapnyomda, Budapest